

LA CARTA A LOS HEBREOS

Hebreo aratbut huaknopoe'eritaj o'manigmadoya'uyate.

*Diosa Huasi'potaj mo'mata'mona'po
oro'omeytaj mona'uyne.*

¹ A'nennada oro'omey Israel aratbuten adhuea'pane' o'nuyate. Diosen huamanbatia'pakeri Israel aratbut o'nepo adhuea'pane'taj on'manbatia'pakika'po onte'ti onte'ti Diosen hua'a on'manbatia'pakika'uyate. Huamanbatia'pakeritaj Diosa o'manopoea'po nogda nogda o'manopoea'po konig e'bayorokte o'manopoea'po Diosen huata'moneria o'manopoea'po Diosen Nokirega o'manopoea'uyate.

² Oynayo kene'huaya' huame'noe o'e. Oro'omeytaj Diosen Huasi'poa Diosen hua'a Diosa o'paknok mo'nigbatia'pakuayne. Diosa o'paknok Diosen Huasi'poa aya'da o'ka'po huadari, niokpo, siokpo, puug, aratbutkon aya'da o'ka'uyate. Huasi'potaj kamatoike'po aya'da Diosa o'yokuyate.

³ Dios huakjeytone'onig o'epo 'urua'nanada o'e. Diosen Huasi'po konig Dios eyanada senognanada o'epo, konig Dios o'ika' o'manopoea'ika'. Diosen Huasi'po aya'tada o'manika'nok aya'ada niokpo siokpo puug aratbut nigpeika'dik o'ne. Teya'da o'matoika. Ken Diosen Huasi'po oro'omeyen dakhuea' e'ka' kabakkahue'po hueypa cruzte o'manigbueydepo

kurudyo Diosere Dios huahuadte o'huadika'po, Diosere aya'tada o'mana'ika'.

*Diosen huata'moneritaj sue'da o'pakika'.
Ke'nen huasi'potanayo diga'nanada o'pakika'.*

⁴ Ke'nen Huasi'potaj Diosa diga'nanada di o'ika'. Diosere o'huadika'. Do'hued Huasi'po 'uru'dikda o'ika' Diosa oa'uyate. Diosen huata'moneritanayo digiti pakhue' o'e.

⁵ Do'hued Huasi'po i'enok e'bueyte oyda ijnoy-huaday. Diosen huata'moneritaj Diosa kenpa' manahue' o'uyate. Diosen Huasi'potanayo kenda ona'uyate.

Ke'nen Apag ijje. Ken do'hued Huasi'po o'e. Diosen huata'moneritaj Diosa kenpa' tia'pakhue' o'uyate. Diosen Huasi'potanayo kenda Diosa o'tia'pakuyate.

⁶ Nogok Diosen Huasi'potaj in huadariyo arat-butte e'totiakuyte

Diosen Huakkuruerisi'po huadakda o'e. 'Urunanada o'e. Kenda aya' Diosen huata'moneria kan'batia'pakike'. Diosa o'mana'uyate.

⁷ Diosen huata'moneritaj Diosa o'tia'pakpo:

Do'hued huata'moneri ida huahua'eri o'ne. Konig bapoka ida o'hua'ika'nig konigti ida on'hua'ika'. Konig ojbed ida o'kotika'nig konigti huata'moneri huanaba' idada on'hua'ika'. Diosa oa'uy.

⁸ Diosen Huasi'potanayo o'tia'pakpo:

Konig gobierno huairia i'mata'mona'ika'apo, Dios. Huairi i'unhuahuika'po batikhue'da

i'unhuahuika'apone. Gobierno huairi
i'ika'po buttida i'manika'.

⁹ Huadak e'kikata' ijpakika'nig kenpa'ti huadakda
ijika'nig huakka'da i'pak. Dakhuea' e'ka' pakhue'
ijika'nig o'nakon pakhue' i'ika'. Konigepo ontaj
huakka'da ijdurugpakay. O'nen huadi'taj sue'pi'
durugda ijmaturugpakay. Kenda Huasi'potaj
Diosa ona'uyate.

¹⁰ Onte'ti Huasi'potaj Diosa ona'po:

O'na Huairi i'ika'po, huadari i'ka'uyate.
A'nennanada huakkuru huadari i'ka'uyate.
Kurud huæ'erikon i'ka'uyate. Puug,
niokpo siokpo aya'da i'ka'uyate.

¹¹ Huadari, puug, niokpo, siokpo ehue'da o'eapo.
O'na do'hued Huasi'ponayo kenpa'da bueyhue'
i'epo i'noeonhuahuika'apo. Huadari, puug,
niokpo, siokpo o'tone'pakapo. Konig yudtaj
o'tone'pak. Konigti huadari kurudyo huæ'eri
o'tone'pakapo.

¹² Konig yudta'tone' o'maenika'po huabo
yudtaj o'bae'ika'. Konigti huadari kurudere
e'tone'pakde'te o'maenapo. Huabo o'baeapo.
Onnayo tone'pakhue' i'epo kenpa'da bueyhue'
i'epo i'noeonhuahuika'apo.

Diosa Huasi'potaj ona'po, a'nennada Apagba'te
ona'uyate.

¹³ Doere da'kopen be'huad. Doere mo'manika'.
Ontaj oknopohue' huæ'eri kenpa'ti
dakhuea' huaka'eri konig o'nen taka'
huamagkika'eri onte'ti on'taj nigpeika'dik
o'neapo.

Diosen huata'moneritaj kenpa' Diosa manahue'
o'e'uyinig'a ke'nen Huasi'potayo'da ona'uyate.

14 Diosen huata'moneri aya'ada Diosen huanaba' o'ne. Konig nokireg o'ne. Katepi' Diosa o'paknok o'nigkika'. Cristoen huaknopoe'eritaj huabatuapokika'eri o'ne. Kan'batihuapokike'po Diosa o'mata'mona'ika'. Cristoen huaknopoe'eritaj Diosa o'manopo'yarea'ika'po o'manoeanhuahuika'nok huaknopoe'eriomeytaj Diosen huata'moneria on'batihuapokika'. Ken Diosen huata'moneria sue'da tey o'nepo, sue'da huadak o'ne. Diosen Huasi'ponayo teynanada aya'da o'matojika'po 'urunanada o'ika'.

2

Aya'tada kamanopo'yare'po kamanoeanhuahuike'po Diosen Huasi'poa kurudya' mo'nighuarakuyate, mo'nigbuey'uyate, mo'nignoyhuaduyate. Konigepo batikhue'ada daka' mo'noknopoika' daka' mon'nigpeika'.

¹ Cristo Diosen Huasi'po o'enok huaboro' huairitone' o'enok teyda huairitone' o'enok konigepo Cristoen huadak hua'a daka' peika'dik o'ene. Oro'omey huaknopoe'eri nogiti nogiti nigpeika'dik o'ene. Daka' oknopoika'dik o'ene. Huakka'da nogiti nogiti oknopoika'dik o'ene. Jesucristotaj moknopoe'po sigda sigpi' okbatikhue' mo'ne. Kenpa'ti mo'nigpeika'po sigda sigda okbatikhue' mo'ne. Mo'deretpakpo Cristoen huadak hua'a nogiti nogiti mon'nigpeika'.

² Diosen huata'moneria Diosen buttida hua'a on'manika'uyate. Aya' aratbuta bepi' nigpeehue' o'nenok castiga o'magkika'uyate Diosa. Nigpeehue' huae'eritaj Diosa castiga ogka'dik o'epo o'magkika'uyate.

3 Oro'omeytaj Diosa castiga ogkahue' moke'po Diosen Huasi'po pai'da o'nopo'epo mo'nigbuey'uyate. Konigepo oro'omeyen dakhuea' e'ka' okkahuea'dik mo'epo, nopo'yarea'dik mo'epo, Diosere noean-huahuika'dik mo'ene. Huairi Jesucristo huakkuru kenda huadak hua'a o'mana'uyate. Nogomey on'peedepo buttida oa' daka' on'nopoe'po buttida hua'a oro'omeytaj mona'uyne. Konigepo kenda Diosa mo'nigka'uyate, okkahuehue'dik mo'epo, Jesucristotaj oknopoe'po okbatikhue'dik mo'nika'.

4 Jesucristoa a'manopo'yareaya'po mo'nigbuey'uyate, mo'nignoyhuaduyate kurudyo Diosere o'neonhuahuika'apo. Diosa o'pakpo o'manopoe'a'uyate. Kenda huadak hua'a Jesucristotaj buttida hua'a e'manopoe'a'ta' o'pakpo Diosa 'urua'da o'kika'uyate, konig Diosayo'da ka'tepi' ka'dik o'epo o'ka'uyate. Kenpa'ti buttida hua'a o'e kan'manopoe'po Diosa dakhue'taj o'bayarea'uyate. E'bueytakon o'manoyhuada'uyate. Kenpa'ti buttida hua'a o'e kan'manopoe'po, Diosa o'pakpo huaknopoe'eritaj o'manopo'toe'po Diosen Nokirega o'manopo'toe'uyate. Konigepo ken huadak hua'a buttida hua'a o'ea' oro'mey huaknopoe'eri o'nopoene. Konigepo kenda Diosa mo'nigka'po, huadak hua'ataj okkahuehue'dik oro'mey o'epo, huakka' bo'pakpo Huairi Jesucristotaj moknopoe'po mon'nigpeika'.

Diosen Huasi'po kurudyo o'ika'po nogok huabokerek Diosa o'si'poka'uyate Jesús.

⁵ Nogok monig o' eapo o' nona' apoy. Huabokerek konig huairia aya'tada on'mana'ika'apo. In huadariyo Diosen huata'monerinayo konig huairia manahue' o'neapo.

⁶ Huabokereka aya'tada on'mana'apo, konig huairia aya'tada on'mana'apo. Kenda Apagba'te Davida Diostaj ona'po:

Oro'omey aratbut suhuigda ee'pi' konig ehue'da ee'pi' oro'taj Dios mo'tinopoika'po, bo'tihuapokika'ne. Oro'omeynayo bueydik ee'pi' oro'omeytaj mo'timepu'kepo 'urua'da mogkika'ne.

⁷ Sue'da huabayok e'unhuahuika'te huabokereka toteda huadariyo o'nedepo, kenoka' Diosen huata'monerinayo bueyhue'dik o'nepo, kurudyo Diosere o'nika'. Nogok aratbuttaj 'urua'da mogka'apo, Diosa. Aratbut Diosere 'urunanada o'neonhuahuika'apo.

⁸ O'na Dios i'paknok aratbut huairi o'neapo. Aya'tada on'mana'apo. Diostaj Davida ona'uyate. Diosbate ona'uyate.

Dapita' aya'ada nigpeika'dik o'neapo. Huabokerektaj aya'ada manigpeika'dik o'neapo. Oynayo huabokerektaj aya'ada nigpeikahued o'ne.

⁹ Sue'da huabayoktemon huabokerek Diosa o'si'poea'uyate. Kuruderi e'eada aratbutada Jesús o'si'poe'uyate. Diosa o'paknok sue'da huabayoktemon huaso'da Jesús o'noikame'po kenoka' sue'pi' huairimon o'unhuahua'po Diosen huata'monerinayo teymon o'nuyate. Apag Dios aya' aratbuttaj di' mo'maepo mo'matinepahui'po Diosa o'paknok Jesús pai'da o'nopo'epo aya'tada aratbuttaj o'manigbuey'uyate. Konigepo

konig 'urunanada Huairi Diosa Jesústaj kurudyo o'tobehuikpo Diosyo o'tobehuikuyate. 'Urunanada Dios Huairi o'ea'.

¹⁰ Diosa aya'da o'ka'uyate. Aya'ada Diostehuapa' o'nigunhuahuika'apo. Aya'tada Diosa o'matoeonhuahuika'po. Huakka' aratbuttaj kamanopo'yare'po Jesús pai'da nignopo'e'dik o'eapo, Diosa o'nope'uyate. Konigepo Jesús aya'tada pai'da o'manignopo'edepo aya' Diosa ena' o'ka'depo o'kuhuituy. Konigepo Jesús huakkurueri huamanopo'yarea'eri huakka'tada dakhuea' e'ka' o'manopo'yarea'nok Diosensi'po o'nepo Diosere on'noeonhuahuika'apo.

¹¹ Oro'omeyen Huairi Jesucristoa pai'da o'manignopo'epo o'manigbuey'uypo oro'omeyen dakhuea' e'ka' bokkahuea'ne. Kenpa'ti huadak e'kika' bo'tihuapokika'ne. Kenpa'ti Diostayo'da e'nigpeikataj bo'tihuapokika'ne. Konigepo "Do'hued huama'buy mo'taene." "Do'hued huaidpo mo'taene." Huairi Jesucristoa birahue'ada ona'dik mo'ene.

¹² Diosba'te Jesucristoa oa'po:
Ontaj Dios do'hued huama'buytaj ijba-
knopoea'apoy. Huaknopoe'eri
egkupopakte do'hued huama'buyere
o'batadi'keapoy. Dios 'uruda o'e
o'batadi'keapoy. Jesucristoa ona'uyate.

¹³ Kenpa'ti oa'po:
Diostaj daka' yoknopoe'y. Jesucristoa
huama'buyere oa'.

Onte'ti oa'po:
Diosensi'po huaknopoe'eri kamatoe'po
Diosa me'bayokuyne. Ijmatoika'po

huama'buyere ijje_y. Jesucristoa oa'uyate.
 Ken "Huaknopoe'eri do'hued huama'buy
 me'taene." Jesús birahue'ada ona'dik mo'ene.
 O'nopoene.

¹⁴ Oro'omey huaknopoe'eri Diosensi'poda
 huaenere mimiere o'toene. Jesús konigti
 huaso'da o'epo huaenere mimiere o'to_yyate.
 A'manigbueyya'po huaso'da o'si'poe'uyate.
 Jesús a o'manigbuey'uypo huabueyada toto'
 huabatiarakeritaj ogka'nok onte'ti barakhue'dik
 o'eapo.

¹⁵⁻¹⁶ Be'api' aratbut e'bueytaj
 o'nokme'pukonhuahuika'. Jesús
 o'manigbuey'wynok aya'ada e'bueytaj
 okme'pukhue'dik o'neapo. Abrahamkudaken
 huayayo huaknopoe'eriomeya e'bueytaj
 okme'pukhue'dik o'neapo. Abrahamen
 huayayo huaknopoe'eriomeytaj dakhuea'
 e'ka' kamanopo'yare'po Jesucristo kurudya'
 o'tiakuyate. Diosen huata'moneritaj
 kabatihuaapoke'po Jesucristo tiakhue' o'uyate.

¹⁷ Abrahamen huayayo Israel aratbut o'nika'po
 Jesús kon Israel aratbuten 'uru sacerdote
 huanigtiona'pakika'eri a'eaya'po konigso'ti
 o'uyate. Konig Diostaj 'urua'da huanigpeika'eri
 sacerdote huairi o'ea'uyate. Konig aratbuttaj
 'urua'da huamatinepahui'eri sacerdote huairi
 o'ea'uyate. Kenpa'ti aratbuten dakhuea' e'ka
 a'bakkahueaya'po Jesús konigti Israel aratbut
 e'dik o'uyate.

¹⁸ Diostaj nigpeehue' ya'e' toto'a nama'da
 enae'ted Jesús pai'da o'nopoe'uyate. Diostaj Jesús a
 o'nigpeika'uyate. Konigepo oy aya' oro'omeytaj

huadak e'kika' tihuapokdik mo'ika'ne. "Dakhuea' yaka'. Diostaj oknopohue' yae'. Nigpeehue' yae'." Toto'a oro'omeytaj nama'da ena'te Jesús a dakhuea' kahue' ka'ne'po bo'tihuapokapone. Onte'ti Diostaj nigpee'dik o'eapone.

3

Jesús 'urunanada o'e. Huakhuairi o'e. Diosa Jesústaj huakka'da o'pakika'. Moisésnayo sue'da huairi o'uyate. Moisés'taj sue'da o'pak Diosa.

¹ Kurudya' Apag Diosa Jesucristotaj mo'nigta'mona'uyate. Jesús oro'omeyen sacerdote huairi huamanigtiona'pakika'eritaj mo'nigta'mona'uyate. Kenda mo'nopopepo Jesústaj daka' yanoknopoika', egomey. Opudomeytaj Diosa mo'baktie'ea'uynok Diosenyo'da mo'ika'po Diostayo'da mo'nigpeika'.

² Jesús Diostaj daka' o'nigpeika'uyate. Konig Diosen huamanigtiona'pakika'eri huairi Diosa oktie'ea'uyatenok Diostaj o'nigpeika'uyate Jesús a. Moisésakon Diostaj o'nigpeika'po Diosen aratbuttaj daka' o'manmadikika'uyate.

³⁻⁴ Apag Diosa aya'tada o'ka'uyate. Jesucristoerea aya'tada o'ka'uyate. Jesús nayo 'urunanada o'e. Diosen aya'tada o'ka'uyate. Huakhuairida o'e. 'Urunanada o'e, tia'pakdik o'ika'ne. Moisésnayo sue'da huairi o'uyate oknopoika'ne. Jesús en huaknopoe'eritaj Jesús a dakhuea' e'ka' o'manopo'yarea'ika'po aratbut Diosensi'po o'kika'. Moisésnayo aratbutda o'epo Diosen huanaba'da o'uyate.

⁵ Moisés Diosen huanaba' o'uyate. Diosen aratbuttaj daka' o'mana'ika'uyate. Kenda Diosa aratbuttaj ya'manapet Moisésa o'mana'ika'uyate.

⁶ Jesucristonayo Diosen Huasi'po o'epo aya'tada Diosen aratbuttaj huamatoe'eri o'epo, daka' o'manika'. Oro'omey hueretda Diosensi'po o'epo daka' Jesucristotaj oknopoika'po oknopoebatikhue'da oknopoika'ne. Diosyo kurudyō ahuyay' o'nopoepo o'durugpaki.

Diosen aratbut Diostaj daka' e'noknopoika'nayo akma'piē'onhuahuaya'po Diosenbayo kuddik o'neapo. Diosa o'mana'uyate.

⁷ In Apagba'te Diosen Nokiregā oa'po: Oyda Diostaj daka' yan'peika'.

⁸ A'nenda sue'da aratbut e'ika'yo judío aratbuta onte'ti e'nigpeikata' pakhue' o'nuyate. Huanopoya'da Diostaj pakhue' o'nuyate. Diosa castiga ogkahue' mo'eapone nama'da on'nopoē'uyate. Konig ogkika'uynig kahue' yanika'.

⁹ Huadaribatone'yo aratbut bahue'yo cuarenta huabayok e'unhuahuika'te opudomeyen adhuea'pane' o'nunhuahuika'uyate. Kenomeytaj ijbatohua'ika'uy. Ijbatihuapokika'uy. Aypo ijbayokonhuahuika'uy. Kenda ijkadhuahuika'uy adhuea'pane' nama'da en'tiahuayonhuahuika'uypi' do'taj nigpeehue' o'nunhuahuika'uyate. Diosa castiga ogkahue' mo'eapet nama'da on'nopoika'po dakhuea' mogkika'uyate.

¹⁰ Konigepo adhuea'pane'taj digā'da ijbahua-diay'uy. Kenomeytaj "Nama'da mo'nopoika'ne.

Do'taj oknop_oehue' mo'unhuahuika'ne. Do'taj e'nigpeeta' pakhue' mo'ika'ne." A'nennada ijmana'uy.

11 “Doere akma'pie'unhuahuikaya'po do'hued huadaribayo bakudhue' ya'neapet.” Opu_odomeyen adh_uea'pane'taj ijbahuadiaypo buttida ij_ojay ijmana'uy. Apagba'te Diosen Nokirega oa'uyate.

12 Keyoj keyoj, egomey pogomey. Huanopoda dakh_uea' nop_oehue' yanika'. Dios o'noika'. Diostaj moknop_oepo batikhue'da yanika'. Daka' yanoknop_oeonhuahuika'.

13 Aya'me'noeda huayahuaya yan'maboroay. “Dios huadakda o'enok daka' yanoknop_oika'. Huadakada ya_g'kika'po yan'nigpeonhuahuika'.” Huayahuaya yan'maboroayikati'. Be'api' dakh_uea' kahue' ka'ne'. Be'api' o'noknop_oika'nig okbatikhue' ka'ne'. Huayahuaya daka' yan'maboroayikati'.

14 Jesucristotaj huakkurudamon' oknop_oe'uy_opo daka' oknop_oika'uy. Kene'huaya' huame'noete Jesucristotaj daka' oknop_oeonhuahuika'po Jesucristoere durugda o'noeonhuahuika'apoy.

15 Ken Apagba' oa'po:

Oyda Diostaj yan'pee'. “Ontaj nigpeehue' ijjeapoy, Dios.” Onahue' yanika'. “Diostaj oknop_oehue' ijjeapoy.” Huanopoya' nop_oehue' yanika'. Opu_odomeyen adh_uea'pane' Israel aratbutda o'nepo do'taj Diostaj moknop_oebatikuyate. Onte'ti onte'ti adh_uea'pane' do'taj Diostaj nigpeehue' o'nika'po dakhue' ogkika'uyate.

Konig kenomey oḡkika'uy^{nig} konigti kika^hue' yanika'. Diosa oa'uyate.

¹⁶ Huakka'ada adhuea'pane'a nama'da Diostaj on'pee'uyate. O'noknopoe^{batik}uyate. Diostaj nigpee^hue' o'nika'uyate. Israel aratbut o'nuyate. A'nenda Egipto huadaribayo Egipto aratbuten huanaba' o'nika'uyate. Pai'nanada o'nika'uyate. Moisésa Diostaj o'nigpee^{po} o'makmatorokuyate. Aya'tada o'bakbatohua'uyate.

¹⁷ Kenomey Israel aratbut cuarenta huabayok huadaribayo o^hueybahue'yo o'neonhuahuika'po, Diostaj nigpee^hue' o'neonhuahuika'po, dakhuea' oḡkadhuahuika'uy^{nok} Diosa cuarenta huabayok o'bahuadiayika'po kenomey Israel aratbuttaj o'bahuadiayika'uy^{nok} huadariba sereny^ada on'mabuey'uyate.

¹⁸ Huanigpee^hue' huaika'eritaj "Do'hued huadaribayo Canán huadaribayo bahuahue' mo'ikapone." Diosa buttida ij^{jay} o'mana'uyate. Konigepo huadariba sereny^ada on'mabuey'uyate.

¹⁹ Israel aratbut Diostaj oknopoe^hue' o'nika'uy^{po} Canán huadaribayo huahue'dik o'nuyate. Canányo akma'pie'unhuahuikaya'po huahue'dik o'nuyate.

4

¹ Ken "Do'hued aratbut do'taj huaknopoe'eri o'nepo doere o'nokma'pie'anhuahuika'apone. Doere on'neonhuahuika'apone." Diosa mona'uy^{nig} oy^{tion} konigti mona'ne. Sue'da huaknopoe'eripi' nama'da yagka'apetpi' Diostaj o'noknopoe^{batika}petpi' Diosyo

huahue' o'neapo. Oro'omey aya'ada
 Diosere akma'pie'onhuahuikaya'po kenpa'ti
 a'noeonhuahuikaya'po 'urua'da mo'noknopoika'.
 Daka' mon'nigpeika'. Oknopoika'po
 okbatikhue'dik mo'ne.

² Huadak hua'a Diosere kurudyo
 mo'noeonhuahuika'apone. Durugda
 mo'eonhuahuika'apone. Oro'omeytakon Diosa
 mona'uyne. Israel aratbutnayo huadak hua'ataj
 e'peeada nigpeehue' o'nika'uyate. Konigepo
 on'mabueypo Diosenbayo Canáyo huahue'
 o'nuyate.

³⁻⁶ Oro'omey huaknopo'e'eri kurudyo Diosere
 durugda o'eonhuahuika'apoy. Adhuae'pane'nayo
 oknopoehue' o'nepo Diosyo huahue'dik o'neapo.
 Do'hued huadaribayo Canán huadaribayo
 doere jakmapie'onhuahuikaya'po
 huahue' mo'ika'apone. Buttida ijjay.
 Diosa o'bahuadiaypo o'mana'uyate.
 Adhuae'pane' oknopoehue' huae'eritaj
 o'mana'uyate.

Diosanayo a'nennada aya'da o'ka'uydepo huadari
 kurudere o'ka'uydepo onte'ti kahue' o'epo durug-
 nanada okmapie'onhuahua'uyate.

Aya'da o'ka'depo siete huame'noete
 okmapie'uyate. Diosba'a oa'po,
 kenpa'ti nogkorepen doere
 okmapie'onhuahuikahue' o'neapo. Diosa
 oa'uyate.

Israel adhuae'pane' a'nennada Diosen huadak
 hua'a on'peenig'a, nogok nogok on'peeatikpo
 nigpeehue' o'nika'uyate. Konigepo Diosere
 okmapie'hue' o'nuyate. Oro'omeytanayo kenpa'ti

nogomeytanayo Diosere ekmapiunhuahuika'ta' Diosa o'pak.

⁷ Konigepo, oyme'noete men'peede': Oyme'noete men'nigpee', ekmapiunhuahuikata' ijpaki. Diosa oro'taj mona'ne:

Oyme'noe Diosen hua'ataj e'pee'nayo "Diostaj nigpeehue' ijjeapoy. Diostaj oknopoehue' ijjeapoy," huanopoda ahue'yane'.

Nogok huakka' huabayok o'pokonhuahuika'po Davida Apagba'te oa'uyate.

⁸ Josué a'nennada o'epo David si'poehued o'uy. Huairi o'epo Israel aratbuttaj Diosenbayo Canánbayo o'batohua'uynig'a Israel aratbut Diostaj nigpeehue' o'nika'po okmapiunhuahuahue' o'nuyate. Konigepo "nogok doere do'hued aratbut durugteda o'nokmapiunhuahuika'apo." Diosa nogomeytaj o'mana'uyate.

⁹ Konigepo Diosere Diosen aratbut durugteda o'nokmapiunhuahuika'apo.

¹⁰ Diosa aya'da o'ka'depo durugteda okmapieonhuahuika'. Konigti Diostaj huaknopoe'eri on'nigpeepo Diosen ogkika'depo Diosere durugteda o'nokma'piunhuahuika'apo.

¹¹ Konigepo Diosere durugteda akmapiunhuahuikaya'po huakka' mo'deretpakpo Diosenba'taj daka' mo'noknopoika'po mon'nigpeonhuahuika'. Batikhue'da daka' mon'nigpeonhuahuika'. Konig Israel aratbut oknopoehue' o'nika'uynig konigti kikhue' mo'ne.

¹² Dios teynanada o'epo o'noika'po Diosen hua'akon teynanada o'epo manoeanhuahuika'dik o'e. Oy Diosa ighua'da mona'nok nigpeika'dik

mo'ne. Diosen hua'a konig siro igku'etnanada o'epo oktegdik mo'ene. Diosen hua'a konig siro igku'etnanada huanopoya'da a'dik mo'ika'po nama'da e'nopoe'nayo Diosen hua'a mo'nopoea'ika'ne. Nama'da e'eretpaknayo mo'nopoea'ika'ne.

¹³ Diosere durugda a'noeonhuahuikaya'po Diostaj mo'deretpakika' mon'nigpeika' Diostaj engaña ka'dik o'ey, nopoehue' mo'nika'. Oro'omey huanopoya'da o'nopoika'nig aya'da Diosa moknokotika'ne. Oro'omey katetapi' e'eretpaknayopi' Diosa moknopoene. Diosa huamanoea'eri o'epo aya'da o'nopoika'. Konigepo Diostaj mo'deretpakpo daka' mon'nigpeika'.

*Sacerdote Huairitone' Huamanig-
tiona'pakika'eri Jesús o'e.*

¹⁴ Jesús Diosen Huasi'po o'e. Oro'omeyen sacerdote huairitone' huamanigtiona'pakika'eri Jesús o'e. Huairitone' oro'omeyen o'e. Diosyo o'hua'uyate. Diosere o'ika'. Konigepo Jesús taj daka' mo'noknopoika'. Batikhue'ada 'urua'da mo'noknopoika'.

¹⁵ Oro'omey huaso' o'epo dakhue' e'dik o'ene. Kenpa'ti dakhuea' ka'dik o'ene. Jesús oro'omeyen sacerdote huairitone' konigti huaso' o'epo toto'a dakhuea' yaka' enika'tada dakhuea' kahue' o'ika'uyate. Konigepo Jesús oro'omeytaj mo'tinepahuika'po dakhuea' kikhue' ka'nike'po bo'tihuapokika'ne.

¹⁶ Jesús a mo'tinepahuika'nok kenpa'ti e'tihuapokta' bo'pakika'nok me'pukhue' mo'nepo Dios Huairitaj daka' mon'tiona'pakika'. Oro'taj

mo'tinepahui'po oro' e'tiona'pakte Diosa bo'tihuapokapone.

5

¹ Aya'da sacerdote huairi huamanig-tiona'pakeritaj Diosa o'baktie'ea'ika'uyate. Huabokerektayo' o'baktie'ea'uyate. Aratbuttaj kan'manigtiona'pake'po o'baktie'ea'uyate. Kenpa'ti aratbuten dakhuea' e'ka' castiga magkahue' kamae'po 'uhua kan'nigbatiarakike'po sacerdote huairitaj Diosa o'baktie'ea'ika'uyate.

² Konig aratbut dakhuea' ogkika' sacerdote kenpa'ti dakhuea' kika'dik o'nika'uy. Konigepo nopoghue' dakhuea' huaka'eritaj 'uhua nigbatiarakika'dik o'nika'uy.

³ Aratbuten dakhuea' e'ka' Diosa castiga magkahue' kamae'po 'uhuataj manigbatiarakika'dik o'nika'uyate. Sacerdote kenpa'ti dakhuea' ogkika'po huata'da dakhuea' e'ka' 'uhuataj nigarakdik o'nika'uyate.

⁴ Be'api' sacerdote huairi e'yahueta' e'pakada yahuehue'dik o'ne. Diosa ektie'ea'nayo sacer-dote huairi e'dik o'nika'. Aarón Israel aratbuten huakkuruda sacerdote huairi o'uyate. Konigti Diosa Aaróntaj oktie'ea'uyate.

⁵ Kenpa'ti Jesucristo huata'da e'pakada sacer-dote huairi yahuehue'da o'uyate. Diosa o'pakpo Jesucristo sacerdote huairi oktie'ea'uyate. Do'hued Huasi'po i'ene. Oyda ijnoyhuada'po. Dere Huairitone' o'yahueapone.

Diosa Huasi'potaj ona'uyate.

⁶ Nogyo Apagba'te,

A'ennada Melquisedec huairi o'uyate. Diosa sacerdote o'yahuea'uynok Melquisedec Diosen sacerdote o'eonhuahuika'. Ontaj konigti sacerdote ka'e'po oktie'ea'ne. Sacerdote i'eonhuahuika'apo, sion.

Diosa Huasi'potaj ona'uyate. Apagba'te ona'uyate.

⁷ Jesucristo indariyo o'noika'po Diostaj o'tiona'pakpo, "Pai'da i'nopo'epo bueyhue'dik ya'eti', sion. Do'taj e'paknayo menati', Dios. Do konig ijpaknignayo kahue' ijjeapoy. Konig on i'paknig ijka'apoy, pag." Jesúsa 'utta'da o'okoypo o'tiona'pakuyate. Huakka'da o'huikpo o'tiona'pakuyate. Diostaj o'nigpeika'nok Diosa Jesústaj o'pee'uyate.

⁸ Hueretda Diosen Huasi'po e'eada pai'nanada o'nopo'epo nogiti nogiti Diostaj o'nigpeika'uyate.

⁹ Diostaj aya'da o'nigpeika'depo kurudyo o'hua'depo huanigpeika'erien dakhuea' e'ka' huamanopo'yarea'eri o'yahuepo o'eonhuahuika'apo. Huanigpeika'eritaj o'manopo'yarika'apo.

¹⁰ Huamanopo'yarea'eri o'enok Jesús sacerdote huairi ka'e'po oktie'ea'uyate Diosa. Konig Melquisedec Diosen sacerdote huairi huamanigtiona'pakika'eri o'eonhuahuika'uynig. Jesucristo sacerdote huamanigtiona'pakika'eri huairi konigti o'eonhuahuika'apo.

Jesucristotaj eknopobatiknayo pai'da mo'eapone.

¹¹ Jesucristo Diostaj huamanigtiona'pakika'eri konig o'ika' huakka' e'manmadika'ta' ijpaknig'a

opudomeynayo ijhue'ta'nada mo'nopoenka'nok daka'nanada manmadika'dik ijje_y.

¹²⁻¹³ A'nennada huaboa'da mo'nopo'koreapo Jesucristotaj moknopoe'uyate. Huakka' huabayok Jesúsen huadak hua'a mo'peunhuahua'de'uynig'a sigdamon mo'nopoene. Konig huamanmadika'eri e'dik e'eada ehue' mo'ene. Sigdamon mo'nopoene. Opudomeytaj konig huakkuru Jesucristoen huadak hua'a huamanmadika' onte'ti manmadika'dik o'ey. Nog Diosen 'urua'da e'manmadika' oknopoenkahue'dik mo'ene. Opudomey konig yobed huaknopoe'eri mo'ene. Yobed aypo bapehue'dik o'ika'. On'hueyo'da on'minogika'. Opudomey konig yobed huaminogonhuahuika'eri mo'ene. On'hue konig Jesucristoen huadak hua'a huakkuru huamanmadika' o'e. Kenyo'da moknopoedene. Sigda moknopoedene. Konig yobedonig huaknopoe'eri mo'ika'. Nogda nogda Cristoen huamanmadika' nopohue' mo'ene. Huadakda e'kika' nopohue' mo'ene.

¹⁴ Aratbut og'kere_kdepo aypo kenpa'ti huaen on'bapika'. Konigti Cristotaj huaknopoe'eri nogiti nogiti eknopoika'nayo, nogiti nogiti huadak e'kika'nayo, kenpa'ti nogiti nogiti dakhuea' kikhue' ee'nayo nogiti nogiti huadak huamanmadika' daka' nopenka'dik o'nika'apo.

6

¹ Konigepo Jesucristotaj nogiti nogiti e'manmadika'ta' on'tipakne. Opudomey nogiti nogiti eknopoeata' on'tipakne. Nogiti nogiti Diostaj e'nigpea'ikata' on'tipakne. Huakkuruda

e'manmadika' mo'nopoedepo, "Dakhuea' e'kika'taj Diostaj nopo'korea'dik mo'ene." "Jesústaj oknopoika'dik mo'ene." Kenda moknopoedenok onte'ti manmadikahue'dik o'neapone.

² Kenpa'ti "Jesucristotaj moknopoedepo bautiza ogka'dik mo'ene." "Hua-knopoe'erien huairi ka'e'po yan'tibata'tepo yan'tiona'pak." "Nogok aya' e'bueyte Diosa o'manoyhuada'apo." "Dakhuea' huaka'eritaj castiga o'magkadhuahuika'apo." Kenda e'manmadika' moknopoedenok onte'ti konigti manmadikahue'dik o'neapone.

³ Konigepo Jesucristoen huadak hua'a nogiti nogiti e'manmadika'ta' o'pakne. Opudomey nogiti nogiti Jesucristotaj e'nigoknopoe'ta' on'tipakne. Kenpa'ti opudomeya nogiti nogiti e'nigpeikata' on'tipakne.

⁴⁻⁶ Be'omeyapi' Jesucristoen huadak hua'a daka' o'noknopoe'po durugteda o'noknopoekadhuahua'depo, kenpa'ti Diosen Nokirega o'manopo'toeonhuahua'depo, Diosen buttida hua'a 'uruda o'e o'noknopounhuahuika'depo, kenpa'ti konig Dios teyda o'epo 'urua'nanada o'kadhuahuika'ngitaj o'noknopoeonhuahuika'depo, nogokpi' Diosen hua'a kenpa'da e'ennayo onte'ti menpa' nopo'korehue'dik o'neapo. Jesucristotaj kenpa'da eknopoe'batiknayo konigti Diosen Huasi'potaj onte'ti cruzte o'darak. Diosen hua'a kenpa'da eknopoe'batiknayo Diosen huasi'potaj tierikdik ya'neapet. Aya'ada on'tiahuaypo yan'tierikapetpi'. Kena'po onte'ti menpa'

nopo'korehue'dik o'neapo.

⁷ Diosen 'uruda huaknopoe'eri o'nenig konigti ijbattia'pakapoy. Konig dakdarionig o'ne. Nogok nogok ehui' sorokyo o'hue kud. Huadakbua'da o'tipakboa'po, Diosa 'urua'da mo'nigtipakboa'ne. Konigti 'uruda huaknopoe'eritaj Diosa o'batihuapokika'nok 'urua'da ogkika'.

⁸ Diosen hua'a kenpa'da eknopoebatiknayo konig o'ne ijbattia'pakapoy. Konig dakhue'darionig o'ne. Nogok nogok dakhue'dariya' e'pidbada o'tipakboika'. Huadari huatoe'eria o'mahuigapo. Konigti Diosen hua'a huaknopoebatikeritaj castiga o'magka'apo. Konigepo Diosen hua'a oknopoebatikhue'ada daka'yan'nigpeonhuahuika'.

*Diosere mo'noeonhuahuika'apone
Diosa buttida mona'uynok daka'
mo'noknopounhuahuika'.*

⁹ Huiyokdika' edapi' opudomeytaj Diosa 'urua'da mo'manopo'yarea'nok nogiti nogiti huadakda bo'kika'apone, daka' ijnopoey, huadi'da egomey pogomey.

¹⁰ Diostaj daka' moknopoe'eri Cristotaj huaknopoe'eri huama'buytaj 'uruda okbatikhue'da bo'tihuapokikame'ne. Di' mo'epo bo'tihuapokikame'ne. Nogiti nogiti bo'tihuapokikame'ne. Diosa kenda okkahuehue'dik mo'eapone. Dios buttida huanopoe'eri o'epo huadak bo'kika'nok okkahuehue'dik mo'eapone.

¹¹ Opudomey bo'eretpakpo 'urua'da bo'kadhuahuika'depo, Diosen

bo'kadhuahuika'depo, Jesucristo onte'ti e'tiakde'te konigti bo'eretpakpo Diosen aratbuttaj di' mo'epo yan'batihuapokika'. Ken konig e'kika'nayo Diosere durugda mo'noeonhuahuika'apo.

¹² Jesústaj oknopoe_{po} tinosikhue' mo'nepo, oknopoe_{po} sigda sigda okbatikhue' mo'ne. E'peeta' pakhue' ihuey nopoe_{hue}' yane'. Huakka'mon a'neneri aratbuta Diostaj 'urua'da o'noknopoeonhuahuika'po daka' on'nigonhuahuika'uy. Diosere on'noeonhuahuika'apo. Konigti yag'kika'. 'Urua'da yanoknopoeonhuahuika'. Daka' yan'nigonhuahuika'. Kenda ijpakpo o'nona'ne.

¹³⁻¹⁴ “Ontaj huakka' o'tihuapokapone. Huasi'po kenpa'ti huakka' huayayo o'bayokapone. Buttida ijjay. Dios ijje_{po} da ahue'dik ijje_y.” Abrahamtaj ona'uyate.

¹⁵ Ken Abraham Diostaj oknopoe_{po} o'nigonhuahua'depo huasi'po huayayokon o'matoe'uyate.

¹⁶ “Buttida ijjay Diosa me'peene.” Judío aratbuta ena'nayo e'maboy batikdik o'ne. Buttida oa' aya'ada on'nope_e. Da ea'nayo Diosa castiga megka'apet on'nope_e.

¹⁷ “Diosere durugnanada mo'noeonhuahuika'apone.” Israel adhuea'pane' huanigpeika'eritaj kenpa'ti aya' huaknopoe'eritaj Diosa o'mana'uyate. Kenda Diosa o'mana'uyate, dapita' o'ka'apo. Nogpa'da kahue' o'eapo. Kenpa'ti nogpa'da manahue' o'eapo. Kenda oro'omey huaknopoe'eri daka' aknopoe_{ya}'po “Dios ijje_{po} da ahue'dik ijikay.” Diosa mona'uyate.

18 “Diosere durugnanada mo’noeonhuahuika’apone.” Diosa kenda mona’uyate. Kenpa’ti “Dios ijje_o da ahue’ ijikay.” Diosa kendakon mona’uyate. Kenpa’ti Diosa nama’da ahue’dik o’ika’nok oro’omey oknopo_oepo o’nopo’durugpakika’ne. Jesucristoa oro’omeytaj bokkahuea’nok daka’ oknopoika’ne. Kenpa’ti Jesucristo oro’omeytaj mo’nopo’yarea’dene oknopo_oedene. Diosen buttida hua’a batikhue’da o’eapo oknopo_oene. Diosere durugnanada o’noeonhuahuika’apone daka’ oknopoika’ne.

19-20 Diosere durugda o’noeonhuahuika’apone. Okbatikhue’da oknopo_oene. Diosere kurudyo konig oro’omeyen huamanigtiona’pakeri huakkuruda Jesús o’behuikuyate. Daka’ oknopo_oene. Oro’omeytehuapa’ mo’nigbehuikuyate. Kurudyo Diosere Sacerdote Huairi o’edepo mo’nigbehuikdepo o’eonhuahuika’apo. Konig Melquisedec Sacerdote Huairi o’eonhuahuika’uyatenig Jesucristo konigti Sacerdote Huairi huamanigtiona’pakika’eri mo’nigonhuahuika’apone.

7

Melquisedec konig sacerdote huairi huamanigtiona’pakika’eri o’eonhuahuika’uyate. Jesús konigti sacerdote huairi o’eonhuahuika’apo.

1 A’ennada Melquisedec Salem huakka’ jak huairi o’uyate. Teyda Diosen sacerdote Melquisedec huamanigtiona’pakika’eri o’eonhuahuika’uyate. Kenoka’ cinco huakka’ jak huairitaj Abrahamomeya huayakhue’ on’magka’uyate Abraham

e'kumejde'te Melquisedeca Abrahamtaj
o'dejpakpo Diosa Abrahamtaj daka' me'toike'po
o'nigtiona'pakuyate.

² Abrahamomey cinco huakka' jak huairitaj
huayakhue' on'magka'po huairien en'tamae'
huakka'tada on'bakbatiparatpo on'batotiakuyate.
Melquisedec Diosen sacerdote o'ēnok
Melquisedectaj sue'da huakka' o'yokuyate.
Konig diezkupoa' o'posakposakpo Melquisedectaj
nogkupertida o'yokuyate. Melquisedecdika 'uruda
huakika'eri huairi o'e. Kenpa'ti Melquisedec
Salem huakka' jak huairi o'epo huamanoeya'eri
huairi o'uyate.

³ Melquisedecen huaojdik nopoehue' o'ene.
Huaye'dik nopoehue' o'ene. Adhuesa'pane'endik
nopoehue' o'ene. Kenok osi'poe'uyate
nopoehue' o'ene. Kenok o'buey'uyate
nopoehue' o'ene. Cristo Diosen Huasi'po
o'epo o'manigtiona'pakonhuahuika'apo
konigti Melquisedec o'noeonhuahuika'po
o'manigtiona'pakonhuahuika'apo.

⁴ Melquisedec huairitone' o'uyate,
yanoknopoe'. Abraham oro'omeyen
adhuesa'pane' cinco huakka' jak huairitaj
huayakhue' on'magka'po o'bakbatiparatpo
Melquisedectaj sue'da huakka'mon o'yokuyate.
Konig diezkupoa' o'posakposakpo nogkupertida
o'yokuyate. Melquisedectaj o'yokuyate. Konigepo
Melquisedec huakhuairi o'ika'uynig o'nopoe'ne.

⁵ Abrahamen huayayo huakka'nada o'nepo
sue'da huayayo Leví aratbut o'ne. Sue'da
Leví huae'eri sacerdote o'nepo Diostaj
on'manigtiona'pakika'. Moisés Diosen hua'a

o'mana'nok aratbut on'baa'po on'baika' konig diezkupoa' o'posaka'po nogkupertida Leví huaē'eri sacerdotetaj bayokdik o'nika'. Aratbut Abrahamen huayayo ee'pi' Leví huaē'eri sacerdotetaj bayokdiktion o'nika'.

6-7 Melquisedec Levíen huayayo ehue' ee'pi' Abrahamen diezkupoa' on'posakposakpo nogkupertida Melquisedeca o'bae'uyate. Melquisedec huairitone' o'epo "Abrahamtaj daka' yatihuapokika'. Daka' yakika', Dios." Diostaj o'nigtiona'pakuyate. Abrahamtaj daka' o'ka'nok Melquisedec huaboro' huairi o'ika'uynig o'nopoene. Abraham sue'da huairi o'ika'uy o'nopoene. Abrahamtaj "O'nen huayayo huakka'da o'nitakapo." Diosa ona'uyate.

8 Abrahamen huayayo Leví aratbut sacerdotē o'nepo sue'damon on'bae'ika'. Leví aratbut bueydik o'nepo sue'damon on'bae'ika'. Melquisedecnayo bueyhue'dik o'epo o'noeonhuahuika'apo.

9-10 Leví huaē'eri sacerdotē o'nepo sue'damon on'bae'ika'nig'a Abrahamen huayayo Leví si'poehued e'eada Abrahamere Melquisedectaj huakka'mon o'yokuyate. Konigepo Melquisedec huaboro' huairi o'ika'uynig o'nopoene. Abrahamnayo sue'da huairi o'uyatenig o'nopoene.

11 Abrahamen huayayo sue'da Leví huaē'eri o'nepo, Aarón Leví aratbut kenpa'ti o'epo huakkuru Levíeri sacerdotē huairi o'uyate. Aarónen huayayo nogok nogok sacerdotē huamanigtiona'pakeri o'nepo Moisésenba' Diosen hua'a Israel aratbuttaj on'mana'ika'nig'a 'urunopo'da kahue'dik o'nika'uyate.

Nopo'yareahue'dik o'nika'uyate. Konigepo Diosa nog sacerdote konig Melquisedec ta'mona'dik o'uyate. Jesucristotaj o'ta'mona'uyate.

¹² Leví huae'eri sacerdote huananigtiona'pakeri o'nika'po Moisésenba'on'mana'ika'uyate. Nog huabokerek Leví huae'eri ehue' e'huae'taj sacerdote o'yahuea'depo Diosa nog hua'ada mana'dik o'uy.

¹³ Jesucristo Leví huae'eri ehue' e'ika'pi' sacerdote kayahue'po Diosa o'ta'mona'uyate. Jesús nog aratbut o'epo Judá aratbut o'epo Judáeri sacerdote ehue' o'nika'uyate.

¹⁴ Oro'omeyen Huairi Jesucristo Judá aratbut o'uyate. Daka' o'nopoene. Judá aratbut sacerdote o'nika'. Moisésa manahue' o'ika'uyate.

¹⁵ Diosa nogda o'pakpo Jesucristo sacerdote o'yahuea'uyate. Melquisedec sacerdote batikhue'da o'eonhuahuika'uyate. Konigti Melquisedec Jesucristo sacerdote o'edepo batikhue'da o'eonhuahuika'apo.

¹⁶ Moisésa o'mana'uynok Leví huae'eri sacerdote huananigtiona'pakeri o'nika'uy. Diosa Jesústaj o'noyhuada'uynok Jesús sacerdote huananigtiona'pakeri o'eonhuahuika'apo. Jesús onte'ti bueyhue'dik o'eonhuahuika'apo. Konigepo oro'omeytaj sacerdote mo'eonhuahuika'apone.

¹⁷ Do ijpaknok Melquisedec huananigtiona'pakeri huairi o'unhuahuika'uyate. Melquisedeconigti o'nakon, sion, huananigtiona'pakeri huairi i'unhuahuika'apo. Diosa huasi'potaj ona'uyate. Apagba'te ona'uyate.

18-19 Ken a'ennada Leví huae'eri sacerdote huamanigtiona'pakeri ka'nike'po Moisésa o'mana'uyate. Moisésen e'mana'taj on'nigpeika'uynig'a 'urunopo' ehue'dik o'nika'uyate. Kenpa'ti dakhuea' e'ka' bakkahueahue'dik o'nika'uyate. Kenpa'ti dakhuea' e'ka' nopo'yareahue'dik o'nika'uyate. Konigepo Leví aratbut sacerdote ka'nike'po Diosa onte'ti manahue' o'e. Jesucristo oro'omeyen sacerdote Diosere o'eonhuahuika'apo daka' oknopone. Jesucristoanayo 'urunopo' mo'ika'nok Diostaj tiona'pakdik o'ika'apone.

20-21 Leví aratbut sacerdote huamanigtiona'pakeri o'nuynok konigepo huasi'poakon sacerdote on'yahue'ika'uyate. Sacerdote i'e, buttida ijay, Diosa onahue'tada huasi'po sacerdote on'yahuea'ika'uyate.

Sacerdote i'unhuahuika'apo. Konig Melquisedec i'unhuahuika'apo. Buttida yonay. Jesucristotayo'da Diosa ona'uyate. Nogpa'da onahue' o'eapo Diosa. Apagba'te oa'uyate.

22 Diosa kenpa' ona'nok Jesúsnyayo oro'tehuapa' 'urunanada sacerdote huairi mo'unhuahuika'apone. (Kentaj oknopoe'dik o'unhuahuika'apone.)

23 Leví bueydik aratbut o'nepo sacerdote ehue' o'neonhuahuika'apo. Konigepo nogok nogok huakka'da o'neonhuahuika'uyate.

24 Jesucristonayo onte'ti bueyhue' o'epo o'neonhuahuika'apo konigepo sacerdote o'unhuahuika'apo. Nogda sacerdote ehue'dik o'neapo.

25 Jesús o'noeonhuahuika'po sacerdote
 o'epo o'manigtiona'pakonhuahuika'po,
 ke'nen huaknopoe'eritaj Jesúsá dakhuea'
 e'ka' manopo'yarea'dik o'maepo
 o'manoeanhuahuika'apo.

26 Ken Jesús 'urua'nanada sacerdote huamanig-
 tiona'pakeri huairi o'unhuahuika'aponok kenta'
 oknopoi'ka'dik mo'nika'. Diosen hua'ayo'da Jesúsá
 o'kika'. Huadakda o'ika'. Kenpa'da huadakda
 o'kika'. Dakhuea' e'ka' nopoehue' o'ika'.
 Kenpa'ti dakhuea' kahue' o'ika'. Konig dakhuea'
 huaka'eri ogkika' konigti Jesúsnyayo kahue' o'ika'.
 Diosa Jesúsátaj 'urua'nanada o'taenok kurudyoy
 hua'enbayoda o'tobehuikuyate.

27 Aya'me'noeteda Leví huae'eri sacerdote
 huairi Diostaj 'uhua on'nigbatiarakika'uyate.
 Diosa castiga ogkahue' kamae'po
 on'nigbatiarakika'uyate. Diostaj
 on'nighuigika'uyate. Kenomeyen dakhuea'
 e'ka'taj kenpa'ti aratbuten dakhuea' e'ka'taj
 on'manigbatiarakika'uy. Ken konig Jesúsnyayo
 kikahue' o'uyate. Aratbuten dakhuea' e'ka'taj
 aya'tada nogti'a'da o'manigbuey'uyate. Aratbut-
 tehuapa' Jesús o'pakpo o'manigbuey'uyate.

28 Leví aratbut dakhuea' huakka'eri o'nenig'a
 sacerdote huamanigtiona'pakeri huairi
 ka'ne'po Moisésá Diosen hua'ate o'mana'uyate.
 Nogok "Do'hued Huasi'po sacerdote huairi
 o'unhuahuika'apo. Dios ijje'po buttida ijjay."
 Diosa oa'uyate. Diosen Huasi'po Jesúsnyayo
 huadakda sacerdote huairi o'unhuahuika'apo.

8

Judío aratbuttaj Diosen huabo hua'a Diosa o'mana'uyate.

¹⁻² Ken konig 'urua'da sacerdote huairi mo'taene. 'Urua'nanada huamanigtiona'pakeri mo'taene. Jesucristo o'e. Judío aratbutere Diosen hua'a huehueva' o'ka'depo, o'kuhuitdepo kurudyō o'hua'depo Diosere o'eonhuahuika'apo. Dios Huairitone' o'epo Diosere o'eonhuahuika'apo Diosen jakyo Diosere kurudyō mo'nigtiona'pakonhuahuika'ne. Kenda Diosa o'pakuyate. Aratbutanayo konigjak kahue'dik o'nuyate. Kenda ea'ta' ijpakpo o'nona'ne.

³ Aratbut dakhuea' ogkika'nok sacerdote Diostaj 'uhua kan'nigbatiarakike' aya' sacerdote huairitaj Moisésen hua'a o'mana'uyate. Konigepo aratbuten dakhuea' e'ka'taj kabakkahue'po cruzte Jesucristoa o'manigbuey'uyate.

⁴ Jesucristo kurudyō Diosere sacerdote huairi e'dik o'ika'. Huadariyo Leví sacerdote huairi o'nepo Moisésen e'mana'taj on'nigpeika'po 'uhua on'nigbatiarakika'nok. Jesús huadariyo sacerdote huairi ehue'dik o'ika'.

⁵ Kurudyō Diosen hueretda jak o'tae. Konig Jesucristo kurudyō Diosen jakyo o'kika'nig huadariyo Diosen carpa huasi'dakakyo sacerdote huairi sue'da konig Diosen ogkika'. Moisésa jak ka'dikte Moisés taj "Ote'te konig o'tiahuay'eame'ne huasi'daka e'akka' konigti yakati'." Moisés taj Diosa ona'uyate.

⁶ Huaboa'da Diosa 'urua'da mona'uayne. E'nopo'korea'nayo Jesústaj eknopoe'nayo

dakhuea' e'ka' on'bakkahuea'apone.
 On'manopo'yarea'apone. Diosa 'urua'da
 mona'uyne Jesúsá kurudya' orotehuapa'
 'urua'da mo'nigkika'po mo'nigtiona'pakika'ne.
 Mo'nignopo'yarea'ika'ne. Moisésenba'taj
 e'nigpeika'nayo nopo'yareahue' mo'ene.

7 Diosen hua'a a'nennada Moisésa
 o'mana'uyate. Israel aratbut nigpeehue'dik
 o'nika'uyate. Kena'po konig huaboa'da Diosa
 'urua'da hua'a mona'uyne. Konig huaboa'da
 moknopoea'uyne.

8 Do'hued Israel aratbuta nigpeehue'
 mo'ika'uyne Diosa o'nopoepo kenpa' huaobjba'te
 o'tia'pakpo:

Nogok Israel aratbuttaj kenpa'ti Judá aratbuttaj
 huabo hua'a ijmana'apoy. Dios Huairia
 o'mana'uyate.

9 A'nennada Israel adhuea'pane'taj ijbakba-
 totiakuy. Egiptodaribayo huanaba' pai'da
 o'nenok Egiptodaribaya' ijbatihuapokpo
 ijbakbatotiakuy. Do konig ke'nen huaojonig
 ijmanigepo huasi'potemagkapa' huabata'
 e'otakui' ijbakbatotiakuy. Egiptoya' on'tiakdepo
 do'hued hua'a nigpeehue'da o'nika'uyate.
 Nigpeehue' o'nenok kena'po kenomeytaj onte'ti
 batihuapokhue' ijmae'uy. Dios Huairia oa'uyate.

10 Nogok huakka' huabayok Israel aratbuttaj
 nogda huabo hua'a ijmanopoea'po ijmana'apoy.
 Do'hued hua'a huanopoya'da on'nopoepo.
 Huanopoya'da e'nigpeeta' on'pakika'apo. Do
 kenomeyen Huairi ijjeapoy. Do'huedsi'po
 o'neapo.

¹¹ Aya'ada do'taj moknopoeapone. Huairiomeya huanaba'omeyerea moknopoeapone. Do'taj moknopoeapone do'taj Dios Huairitaj kanoknopoe'po nogtaj nogtaj manmadikahue'dik o'neapo. Kenpa'ti huama'buytaj manmadikahue'dik o'neapo. Aya'ada do'taj moknopoeapone.

¹² Kenomeytaj di' ijmaepo kenomeyen dakhuea' e'ka' castiga magkahue' ijjeapoy. Dakhuea' e'ka' ijbakkahuea'apoy. Diosa o'mana'uyate.

¹³ Diosen hua'a Moisésa o'mana'uyate. Do'hued aratbuta nigpeehue' mo'ikame'ne. Huatone' hua'anayo 'urunopoa'da mayahue'dik o'uyate, Diosa o'maknopoe'po huabo hua'akon ijmana'apoy. Diosa oa'uyate. Moisésen hua'a konig yudta'tone' e'enonig o'eapo.

9

Huasi'dakakyo huakka'ada Levíeri sacerdote en'nigkika'uytada Jesucristo mo'nigbueydepo Diosyo o'hua'uyate. Diostaj mo'nigtiona'pakika'ne.

¹ Ken konig sacerdote Diostaj nigkika'dik o'ne. Diosen hua'a Moisésa o'mana'uyate. Kenpa'ti huasi'dakak menigka'ne. Diosa o'mana'uyate. Huasi'dakakya' sacerdote huanigka'eri Diostaj on'nigkika'uyate.

² Huasi'dakak e'nigka'de'te huasi'dakakkiregya' ibodpen sacerdote Diostaj on'nigkika'po kenteda oro siropate huakjey huakpaka' o'tajka'uy. Kenpa'ti kenteda oro e'tihuit kutopate pan on'nighueda'ika'uy. Diosa katiahuaye'po on'nighueda'ika'uy.

3 Nopoya' yudta'tone'a e'tiokpaka' adyonda Diosa ata'huadeya'po o'tiakika'uyate.

4 Yakudpen nogkutopasi'po o'huadika'uy. Oroa e'tihuit kutopasi'po e'huadikaya' ken kutapen huasihuj 'uru'hujeda o'bakpakika'. Adpen 'uru huajen manpotone' o'huedika'uy. Nogpen nogpen oroa e'tihuit o'uyate. Manpotone' Diosen hua'a e'mana' huatoika' o'uy. Manpotone'kiregyo oropu' o'tapu'huadika'uyate. Oropu'kiregyo maná aypo o'taika'uyate. Judío aratbut Egipto huadaribaya' e'bakhuade'te bahuayte en'hua'udhuahuika'te Diosa maná aypo o'bayokonhuahuika'uyate. Kenpa'ti manpotone'kiregyo Aarónen hueypa o'teypa o'tahuedika'uyate. Aarónen hueypa o'tipakboe'uyate. Huidpentate Diosen e'mana' hua'a Diosa o'madoya'uyate. Manpotone'kiregyo o'tahuedika'uyate.

5 Manpotone'ojkute botta' querubines Diosen huata'monerionig oroso'ada e'ketka' on'bo'ika'uyate. E'kok e'koka' on'bo'ika'uyate. Diosonig eynanada o'ika'uyate. Manpotone' huanokbeta' 'uhamimia' o'tibahuidhuidika'uyate. Diosa aratbuten dakhuea' e'ka'taj o'matinepahui'ika'uyate. Diosen huata'moneri oroso'da e'ketka' e'okajpebakde. Ken konig Diosen huasi'dakak o'uyate. Oyda huasi'dakaktaj nogiti manbatia'pakhue'ijjey.

6 Diosen huasi'dakak ibodyonkorepen sacer-dote huanigkika'eri on'kudika'uyate. Diostaj a'nigkikaya'po on'kudika'.

7 Adkorepen Diosa ata'huadya'po o'tiakika', ad-

korepen sacerdote huairiyo'da o'kudika'. Nogbayoktida nogme'noetida o'kudika'. Ke'nenda dakhuea' e'ka'uhua mimi adkorepen o'tokudika'. Adkorepen manpotone' huanokbette mimia on-huikhuikika'. Aratbuten dakhuea' e'ka'taj mimia o'manigonhuikhuikika'.

⁸ Huasi'dakak men'nigka'. Jakyada men'nigkika'. Diosa o'mana'uyate. Diostaj on'nigpeika'depo huasi'dakakya' sacerdote on'nigkika'po, adkorepennayo kirigayo' kudhue'dik o'nuy. Dios e'huae'yo kudhue'dik o'nuy. Diosen Nokirega mo'manopo^ea'ne.

⁹ Huasi'dak jakya' Diostaj sacerdote on'nigkika'nig'a. Huasi'dak jakya' Diostaj on'bayokika'po kenpa'ti jakkurute 'uhua on'batiarakika'nig'a 'urunopoa'da kahue'dik o'nika'. Nopo'yareahue'dik o'nika'.

¹⁰ Kena'po Moisésen hua'ataj on'nigpeika'po nogda nogda 'uhua huaen bapehue'dik o'nika'. Nogda nogda huamai'hue mayhue'dik o'nika'. Kenpa'ti ationa'pakya'po ba'koyo'dik o'nika'. Moisésa o'mana'uyate. Ken konig ogkika'po 'urunopo'da kahue'dik o'ika'. Jesucristo e'tiakde'te kenda ogkika'nig'a batikdik o'nede.

¹¹ Ken Jesucristo o'tiakde'uyate, oynayo oknopoene. Oy oro'omeyen sacerdote huamanigtiona'pakeri huairi Jesucristo mo'taene. Oro'omeytaj 'urua'nanada bo'tihuapokika'ne. Kurudyo Diosere konig jak o'taepo keyo oro'omeyen sacerdote huairi mo'tajka'po mo'nigtiona'pakika'ne. Ke'nen jak kurudyo hueretda o'taepo kurudya' Jesucristoa oro'omeytaj 'urunopoa' mogkika'ne. Ke'nen jak

kurudyō aratbuta kahue' o'nuyate. Diosanayo o'ka'uyate. Diosen jak kurudyō kenpa'da o'unhuahuika'apo.

¹² Jesucristo adkorepen nogtia'ada o'kudpo kurudyō Dioste o'kuduyate. Konig Leví sacerdote huairi ogkika'po 'uhuataj on'nigarakpo mimi huasi'dakakyo on'tokudika' konigti Jesús nayo 'uhua mimi tohuahue'ada kurudyō o'kuduyate. Jesucristonayo ke'nen mimiada o'tita'huarakondepo nogtia'ada kurudyō o'hua'po oro'omeytaj mo'manopo'yarea'po mo'noeanhuahuika'apone.

¹³ Be'api' judío aratbut dakhue' ee'nayo Diosen jak kurute a'tiona'pakya'po kudhue'dik ya'nika'. Moisésa o'mana'uyate. Kenomey dakhue' ee'nayo sacerdote 'uhua toropi' nigarakdik o'nepo mimia dakhue' ene'te tionhuikhui'ka'dik o'ne. 'Uhua cabritopi' nigarakdik o'nepo mimia dakhue' ene'te tionhuikhui'ka'dik o'ne. Kenpa'ti 'uhua becerra huaso' bakpaka'dik o'nepo ken parokupoa hue'eyere dakhue' ene'te tionhuikhui'ka'dik o'ne. Kenda ogka'depo Diosen jak kurute kuddik o'ne. Moisésa o'mana'uyate.

¹⁴ Jesucristo 'urua'da o'ika'uyate. Diostaj o'nigpeika'uyate. Dakhuea' kahue' o'ika'uyate. Aratbuten dakhuea' e'ka' Diosa castiga magkahue' kamae'po Jesucristoa o'manighbuey'uyate. Dios o'paknok mo'nighbuey'uyate. Diosen Nokirega o'tihuapoknok mo'nighbuey'uyate. Cristo Diosen Huasi'po o'epo mimikon o'tita'huarakpo oro'omeyen dakhuea' e'ka' Diosa nopo'tihueke'dik mo'ene. 'Urua'nanada okkahuea'dik mo'ene. Diosa 'urunopo'da

e'magka'de'te Diostaj durugnopoda nigpeika'dik o'eonhuahuika'apone.

15 Cristoa oro'omeyen dakhuea' e'ka'taj mo'nigbuey'uyate. Moisésen hua'ataj nigpeehue' o'epo oro'omey dakhuea' o'kika'uyne. Oro'omeyen dakhuea' e'ka'taj Cristoa mo'nigbuey'uyate. Konigepo Diosen huabo hua'a Cristo oro'omeytaj konig huanigtiona'pakeri mo'nigika'ne. Huabaktie'ea'eri Diosere kan'manoeonhuahuike'po Diosen huabo hua'a Cristo huanigtiona'pakeri mo'nigika'ne.

16-17 “Do e'bueyde'te huasi'potaj men'tabayoketi.” Judío aratbuta on'madoya'ika'. Huaaj e'tanoetednayo bayokhue'dik o'nika'. E'bueyde'teataj huasi'poa huajen matoe'dik o'neapo. Kena'po Jesucristoa mo'nigbueyde'uynok ke'nen huabo hua'a nigpee'dik o'epo. Cristotaj oknopopepo Diosere o'noeonhuahuika'apone.

18 Konigepo a'nennada Moisésen hua'a nigpee'dik ka'ne'po huakkuru 'uhua on'nigarakpo mimi o'tasurukuyate.

19 A'nennada aya' judío aratbut egkupopakte Moisésa Diosen hua'a o'mana'uyate. Moisésenba' hua'a o'manmadika'po o'mana'uyate. 'Uhuataj on'darakdepo mimiere hue'eyere kosoyo on'tioktaoy'uyate. Ken Moisésa hisopo huakpitaj ovejahuij kutajbidedada o'tidukupo mimiere hue'eyyo o'ta'buta'depo Diosenba' hua'ataj o'tionhuikhuijka'uyate. Kenpa'ti aya' aratbuttaj o'mationhuikhuijka'uyate.

20 Moisésen hua'ataj mimia o'tionhuikhuijka'depo, “Diosen hua'ataj mimia

ijtionhuikhuika'denok oy aya'ada nigpee'dik mo'ika'apo." Moisésa o'mana'uyate.

21 Moisésa Diosen huasi'dakaktaj mimia o'tionhuikhuika'uyate. Kenpa'ti huakjey huabakpaka'taj pan huadope kutopataj 'uru'hujeda huabakpaka' kutopataj manpotone'takon mimia o'tionhuikhuika'uyate.

22 Aya'da Diostehuapa' 'uruda kamanigke'po Diostaj 'uhua nigarakdik mo'epo mimihua'dik ya'eapet. 'Uhuabueymimi mimihuahue' ee'nayo dakhuea' e'ka'taj Diosa okkahueahue'dik mo'eapone. E'mimihua'nayo okkahuea'dik mo'eapone. Ken konig Moisésenba'a o'mana'uyate.

Jesúsa oro'en dakhuea' e'ka'taj mo'nigbuey'uynok Diosa bakkahuea'dik mo'ene.

23 Moisésa carpa si'dakak o'nigka'uyate. Jakyó aya'da e'tamae'kon o'nigka'uyate. Konig Diosenbayo o'ika'nig o'nigka'uyate. Jakyó aya'da e'tamaetaj mimia onhuikhuika'uyate. 'Uhua mimia onhuikhuikika'uy Diostehuapa' sue'da huadak o'uyate. Diosen 'urusi'poda Jesucristoanayo 'urua'nanada mo'nigka'uyate. Dakhuea' e'ka'taj a'manopo'yareaya'po cruzte mo'nigbuey'uyate. Ke'nen 'urumimi mo'nigtita'huarakuyate.

24 Diostaj huasi'dakaka' yan'nigka' Moisésa o'mana'uyate. Judío aratbuta on'nigka'uyate. Konigtimon Diosen jak kurudyó o'uyate. Leví huae'eri sacerdote huamanigtiona'pakeri Diostaj huasi'dakakyo on'nigkudika'uyate. Jesucriston-ayo huasi'dakakyo kudhue' o'uyate. Dios e'ika'yo

kurudyō o'hua'uyate. Oro'omeyen sacerdote huairi a'nigikaya'po o'behuikuyate. Oro'tehuapa' a'manigtiona'pakhuaya'po o'hua'uyate. A'batihuapokhuaya'po o'behuikuyate.

²⁵ Leví sacerdote huairi aya' huabayok noga'tida 'uru'uhua o'nigbatiaraka'depo 'uhua mimi huasi'dakakyo o'tokudika'po adkorepen manpotone' ojkute o'tionhuikhuika'uy. Cristonayo onte'ti onte'ti oro'omeyen dakhuea' e'ka'taj cruzte nigbueyhue' mo'uyate. Noga'tida cruzte mo'nigbueypo kurudyō Diosyo o'behuikuyate.

²⁶ Cristoa huadari o'ka'uyate. A'nennada e'ka'de'te Jesucristo nogok nogok aratbuten dakhuea' e'ka'taj kirigayo' nigbueyhue'dik mo'ika'uyate. Oynayo kene'huaya' huame'noete Jesucristo Diosya' noga'tida o'tiakuyate. Aratbuten dakhuea' e'ka'taj a'bakkahueaya'po noga'tida mo'nigbuey'uyate.

²⁷ Ken konig aya'ada noga'tida bueydik o'neapo, kenpa'ti Diosen castigataj pa'da nopoe'dik o'neapo. Huaknopoe'erinayo Diosere on'noeonhuahuika'apo.

²⁸ Diosa o'paknok Jesucristo o'manigbuey'uyate. Cruzte pa'da mo'nignopo'epo o'manigbuey'uyate. Huakka' aratbuten dakhuea' e'ka'taj noga'tida o'manigbuey'uyate. A'bakkahueaya'po o'manigbuey'uyate. Onte'ti bo'huatiakapone. Onte'ti dakhuea' e'ka'taj nigbueyhue' o'maeapo. Cristotaj ekpoe' huanige'eritaj Diosyo o'batohua'apo. Durugnanada mo'noeanhuahuika'apone.

10

1 Ken konig judío aratbuttaj Diosa o'manigkika'apo Moisésen hua'a sue'da huadakmon o'epo sue'da o'manopo_{ea}'uyate. Nogbayok nogbayok 'uru'uhuataj sacerdote on'nigbatiarakika'po Moisésen hua'ataj on'nigpeika'po on'nigbatiarakika'po huamationa'pakeritaj 'urunopo' magkahue'dik o'maika'.

2 Moisésen hua'ataj on'nigpeipo 'urunopo' eka'nayo onte'ti Diostaj 'urunopo'da ijje_y on'nopo_{epo} 'uru'uhua nigbatiarakahue'dik ya'nika'apet.

3-4 Moiséstaj on'nigpeika'po nogbayok nogbayokok Leví sacerdote 'uru'uhuataj e'nigbatiaraka'de'te dakhuea' huaka'eri ijje_y onte'ti onte'ti okkahuehue' o'nika'. 'Uhuataj on'nigbatiaraka'po 'urunopo'da ehue' e'neada 'uhua'en mimianayo dakhuea' e'ka'taj bakkahueahue'dik o'nika'.

5 Jesucristoa huadariyo e'tiakte Diostaj ona'po: Aratbutomeya ontaj mo'nigpeike' kenyo'da i'pakika'ne. 'Uhuataj e'nigbatiarakika'ta' pakhue' i'ene. Ontaj kanigpeike'po do'taj o'si'po_{ea}'uyne.

6 Judío aratbuta ontaj 'uru'uhua on'nigmahuigika' kenpa'ti dakhuea' e'ka'taj kabakkahue'po 'uru'uhuataj on'batiarakika'. Ken konig pakhue' i'ene, Dios. Cristoa ona'uyate.

7 Onte'ti, "On'taj a'nigpeikaya'po ijbahuatiakuy. Aratbuttaj ijbahuatiakuy, Dios. Konig o'nen hua'ate mentimadoya'uy, konigti a'nigpeikaya'po ijbahuatiakuy, Dios." Cristoa ona'uyate.

8 Judío aratbuta dakhuea' ogkika'nok 'uhua batiaraka'dik mo'ika'. Kenpa'ti nigmahuigdik mo'ika'. Moisésa e'manapi' Diosnayo ken konig pakhue' o'e. Kenpa' Cristoa ona'uyate.

9 Onte'ti "Ontaj a'nigpeikaya'po huadariyo ijbahuatiakuy, Dios." Cristoa ona'uyate. Oynayo Jesucristoa oro'omeytehuapa' mo'nigbuey'uyate moknopoenok oro'omeyen dakhuea' e'ka'taj Diosa kabakkahue'po onte'ti 'uru'uhua batiarakahue'dik o'ene.

10 Kenpa'ti Diosa o'paknok Jesúsá o'nigpeepo cruzte mo'nigbuey'uyate. Noga'tida mo'nigbuey'uyate. Mo'nigbuey'uyunok oro'en dakhuea' e'ka'taj mo'nopo'yarea'po 'urunopoa' mogkika'ne. Onte'ti Diosenyo'da 'urua'da o'kika'apone.

11 Ken aya' judío sacerdotea 'uru'uhua on'nigbatiarakika'. Aya' huame'noeda on'nigbatiarakika'. Batikhue'da en'nigbatiarakika'tada dakhuea' e'ka' bakkahueahue'dikda o'e.

12-14 Jesucristonayo aya'enda dakhuea' e'ka'taj noga'tida mo'nigbuey'uyate. Dakhuapada o'dakea'uy. Noga'tida mo'nigbuey'uypo aya' huaknopoe'eritaj dakhuea' e'ka' o'bakkahuea'po 'urunopoa'da o'magkika'. O'ka'depo Dioste kurudyo o'hua'uyate. Kurudyo Diosere o'ika'. Diosere o'nigunhuahua'apo. Jesucristotaj pakhue' huae'eri Diosen taka' o'nepo Diosa o'paknok Diosensi'po Jesucristo Huairitone'taj nigpeika'dik o'neapo. Kenokayo' Jesucristo Diosere o'nigunhuahua'apo.

15 Aya'enda dakhuea' e'ka' kabakkahue'po Je-

sucristoa noga'tida mo'nigbuey'uyate. Diosen Nokiregakon konigti mona'po:

16 Nogok Israel aratbuttaj huabo hua'a ijmanopoea'po ijmana'apoy. Do'hued hua'a huanopoya'da on'nopoeapo. Huanopoya'da e'nigpeikata'on'pakika'apo. Diosen Nokirega o'mana'uyate.

17 Noglobayokkon mona'po:

Kenomeyen dakhuea' ogkika'uyinig ijbakkahuea'apoy onte'ti castiga magkahue' ijjeapoy. Diosen Nokirega o'mana'uyate.

18 Oro'omeyen dakhuea' e'kika' Diosa bokkahuea'denok dakhuea' e'ka' onte'ti 'uru'uhua batiarakahue'dik o'eapone.

'Urunopo'da Diostaj daka' mo'noknopoika'po mon'tiona'pakika'.

19 Konigepo Jesucristo oro'omeytaj a'bakkahueaya'po mo'nigbuey'uyinok 'urunopo'ada daka' oknopoeapo kurudyo Diostaj tiona'pakika'dik o'ene, egomey, pogomey.

20 A'nennada Leví sacerdote huairiyo'da huabayok noga'tida huasidakakyon yudtaj e'tiokpaka' adkorepen o'kudika'uy. Adkorepen Diosa o'huatiakika' oro'omeyanayo kudhue'dik o'ika'uyne. Oyedda Jesucristo mo'nigbueydepo, o'noyhuaddepo, kurudyo Dioste o'hua'denok oro'omeyakon Diostaj nigpeika'dik o'epo tiona'pakdik o'ene.

21-22 Aya' huanigpeika'erien sacerdote huairi Jesucristo o'epo oro'omeyen sacerdote huamanigtiona'pakeri huairi o'enok 'urunopo'da

Diostaj mo'noknopoika', daka' oknopoika'po
 Diostaj mon'tiona'pakika'. Jesucristo
 mo'nigbuey'uyyo, bokkahuea'po, oro'omeytaj
 'urunopoa' mogka'uyne. Kenpa'ti hue'eyya'
 bautiza mogka'nok'urunopo'da o'ene.

23 Do'taj e'nopo'korea'nayo eknopoeon-
 huahuika'nayo kurudyo doere
 mo'nounhuahuika'apone. Diosa buttida
 o'mana'po dapita' mo'nigka'aponok
 sigpi' okbatikhue'da Diostaj daka'
 mo'noknopounhuahuika'.

24 Oro'omeyen huaknopoe'eri huama'buy
 huidpoere huayahuaya di'da kan'maike'po
 kenpa'ti huayahuaya daka' kan'batihuapokike'po
 oro'omey huakka' huayahuaya di'
 mon'maika' kenpa'ti huayahuaya daka'
 mon'mantihuapokika'. Kenpa'ti huayahuaya
 mon'maboroayika'.

25 Sue'da huaknopoe'eri a'batadi'keaya'po
 kupopakhue' e'nika'tada oro'omeynayo
 a'batadi'keaya'po mon'kupopakika'.
 Kenpa'ti huayahuaya di' kan'mae'po daka'
 kan'batihuapokike'po Diostaj kan'nigpeike'po
 huayahuaya mon'maboroay. A'ti onte'ti Jesús
 o'tiakdeaponok nogiti nogiti di' mon'maika'.
 Nogiti nogiti mon'mantihuapokika'. Huayahuaya
 mon'maboroayika'.

26 Cristoen huadak hua'a oknopoedepo
 do'hued dakhuea' e'ka' Diosa bekkahuea'dene
 o'nopoedepo oro' o'pakpo dakhuea' e'kika'nayo
 oro'tehuapa' Cristo mo'nigbuey'uynig'a Diosa
 okkahuehue' mo'eapone.

27 Kenpa'da Diosa huiyoknanada castiga

mogkadhuahuika'apone. Kenpa'ti Diosen taka'taj ta'akyo o'mahuigapo. Oro'omeytere mo'mahuigapone. Cristotaj kenpa'da eknopoebatiknayo mo'mahuigapone, ken.

²⁸ A'ennada Moisésenba'taj be'api' nigpeehue' o'epo dakhuea' eka'nayo botta' bapapi' on'tiahuaypo "dakhuea' o'ka'," en'huaa'nayo matinepahuihue'ada castiga ogka'po arakdik o'nika'uyate.

²⁹ Be'api' Diosen Huasi'potaj daka' eknopoedeada kenpa'da e'ennayo Jesucristotaj onte'ti oknopoehue' ee'nayo dakhuea'da ogka'. Kenomeytaj Diosa diga'da castiga o'magka'apo. Jesucristoen mimia o'bakkahuea'depo, 'urunopo' o'magka'deme'. Kenomeya Jesús en mimitaj e'tidike'nayo dakhuea'da ogka'po kenpa'ti Diosen Nokireg huatinepahui'eritaj dakhuea' on'huaa'. Diosa nogiti diga'da castiga o'magka'apo.

³⁰ "Do castiga huamagka'eri ijjeipo dakhuea' huaka'eritaj castiga ijmagka'apoy." Dios Huairia o'mana'uyate. Kenda o'nopoene. "Diosa ke'nen aratbuttaj castiga o'magka'apo. Dakhuea' egka'nayo castiga o'magka'apo." Diosba'a oa'.

³¹ Dios o'noeonhuahuika'apo. Jesucristoen huadak hua'a huaknopo'e'eri onte'ti huadak hua'a kenpa'da e'ennayo Diosa diga'nanada castiga o'magka'apo. Diga'nanada me'pukdik o'ene. Konigepo 'urua'da Diosensi'potaj mo'noknopoika'. Enhue'da daka' mo'noknopoika'.

³² A'nenda Jesucristoen huadak hua'ataj huaboa'da mo'peedeipo o'pudomey mo'peedeipo moknopo'e'uy. Moknopoedenok oknopoehue'

huae'eriomeya dakhuea'da opudomeytaj mogkika'uyne. Jesucristotaj moknopoe_opo oknopoe_obatikhue' mo'ika'uyne. Nogiti dakhuea'da egkika'uyte pai'da mo'nopo'ika'po Jesucristotaj oknopoe_obatikhue' mo'ika'uy.

³³ Aratbutokpoteda opudomey hua-knopoe'eritaj mo'tidi'kikame'ne kenpa'ti diga'da mogkikame'ne. Nogok nogomey huaknopoe'eritaj e'batidike'de'te e'magka'de'te mo'tinepahui'uy. Opudomeynayo moknopoe_odepo oknopoe_obatikhue' mo'ika'uyne.

³⁴ Kenpa'ti nog huaknopoe'eritaj on'bahuadiaypo huabakuda' jakyo en'bakudade'te me'pukhue'ada bo'ta'huademe'ne. Mo'tinepahui'po bo'ta'huademe'ne. Kenpa'ti moknopoenok katepi'e'tamae' e'bakbakayde'te mo'durugpakonme'po, kurudyo Diosere durugda o'unhuahuika'apoy mo'nopounme'ne.

³⁵ Okbatikhue'da Jesucristotaj daka' yanoknopounhuahuika'. Moknopounhuahuika'depo Diosere durugda mo'eunhuahuika'apone.

³⁶ Jesucristotaj daka' yanoknopounhuahuika'. Moknopounhuahuika'po Diostaj mo'nigpeonhuahuika'apone. Kenpa'ti kenda Diosa mona'uyate konigti mo'nigka'apone.

³⁷⁻³⁸ Kenpa'ti Apagba'a oa'po: A'ti Cristo onte'ti o'tiakapo. Idada o'tiakaponok daka' do'taj yanoknopounhuahuika'po yan'nigpeonhuahuika'. Daka' eknopoika'nayo "huadakda mo'ene," o'nona'apone. Do'taj eknopoe_obatiknayo pakhue' o'neapone. Diosa o'mana'uyate.

³⁹Sue'da Jesucristotaj e'noknopoeonhuahuika'ada pai'da on'nopo'edepo on'me'pukpo Jesucristoen hua'ataj o'nokbatiknok Diosa kenpa'da o'maenapo. Oro'omeynayo Jesucristoen hua'ataj huakka' o'pakika'ne. Okbatikhue' o'epo daka' moknopounhuahuika'po Diosere durugda o'unhuahuika'apone.

11

*Diosen buttida hua'ataj mo-
knopounhuahuika'po daka' Diostaj
mo'nigpeunhuahuika'ne.*

¹ Diostaj tiahuayhue'dik ee'pi' ken-
nayo kenpa'da o'noika'. Diosa buttida
mo'nika'uyne daka' mo'noknopounhuahuika'.
"Opudomeytaj daka' on'tihuapokapone.
On'manopo'yarea'apone. Kurudyo
do'te mo'behuikapone." Diosa buttida
mona'uyne daka' mo'noknopounhuahuika'.
Konig Diosa mona'uyne konigti
mogka'apone. Mo'noknopounhuahuika'po
o'nigunhuahuika'apone.

²⁻³ A'nnenanada katepi' ehue' o'uyate.
Diosyo'da o'ika'uyate. Huadari ka'e'. Niokpo puug
siokpo duba huahue' ka'e'. Diosa o'mana'uyate.
Kenpa' o'mana'depo kenokda o'maea'uyate.
Aya'da Diosa o'ka'uyate oknopone. Diosa
buttida mona'uyne oro'omeyen adhuea'pane'
huaknopoe'eriomey daka' o'noknopojika'uyate.
"Do'taj daka' me'noknopounhuahuika'nok,
konigepo ijabatidurugpaki." Diosa oa'uyate.

4 A'nennada Abela 'uru'uhuatada Diostaj o'nigpeepo o'arakuyate. Oknopoeepo o'arakpo o'yokuyate. Diosa oe'uyate. Caínnayo oknopoehue'ada aypo e'yoktada Diosa onba'pokhue' o'uyate. "Abel huadakda menigpeene. Meknopoeepo 'uru'uhuatada menigarakne." Diosa oa'uyate. Abel a'nennada o'buey'uyate. Diostaj 'urua' oknopoe'uyate oro'omeyakon o'tipeedepo konigti 'urua'da mo'noknopoika'.

5 Enoc judío adhueva'pane' o'epo Diostaj 'urua'da oknopoika'uyate. 'Urua'da o'nigpeika'po Diostaj o'durugpaka'uyate. Apagba'a oa'. Diostaj o'durugpaka'nok bueyhued ee'ted kurudyo Diosa o'tohua'uyate. Onte'ti Enoctaj huahuayhue' o'nuyate.

6 Kenpa'ti Diostaj oknopoehue' ee'nayo Diostaj durugpakahue'dik o'ene. Kena'po Diostaj a'tiona'pakya'po Dios o'noika' nopoe'dik o'ene kenpa'ti Diostaj huaeretpakeritaj Diosa o'matinepahui'po dakhuea' e'ka' o'manopo'yarea'apo nopoe'dik o'ene.

7 Noe' adhueva'pane'kon nogoknada o'uyate. Diostaj 'urua'da oknopoika'uyate. "Dakhuea' huaka'eritaj castiga a'magkaya'po huekurutone' ijta'monapoy. Aya' huakupa ijtiokma'huayapoy. Aya'da dakhuea' huaka'eri on'bata'kotapo. Onere huabetere huabatokud kusi'petone' yakati'." A'nennanada Noétaj Diosa ona'uyate. Noé huekuru tiahuayhued e'eada o'nigpeepo huaboro'nanada kusi'petone' o'ka'uyate. O'kuhuitdepo Noéere huabetere on'bakuduyate. Huekurutone' o'tiakpo aya'da on'bata'kotuyate.

Noénayo huabetere ta'kothue' o'nuyate. Konigepo Diostaj oknopoiika'po ta'kothue' o'nuyate. Dakhuea' huaka'eriomeynayo oknopoehue' o'nepo on'mabuey'uyate. Kena'po Noé Diostaj daka' oknopoiika'nok "Huadakda o'e." Noétaj Diosa o'huaa'uyate.

⁸ Nogoknanada Abrahamkon adhuea'pane' o'epo Diostaj 'uruda oknopoiika'uyate. "Nogda huadari o'yokapone. Kendariyo yahuati'." Diosa Abrahamtaj ona'uyate. Abraham Diosen hua'ataj oknopoepepo o'nigpee'uyate. O'nigpeedepo kendariyo o'hua'uyate. Kendari tiahuahued e'eada o'nigpeepo o'hua'uyate.

⁹ Diosa bo'yokaponok Abraham kendariyo Diosen hua'ataj oknopoepepo o'ika'uyate. Abraham esoerionig nog aratbuten huadariyo o'ika'uyate. Yudtaj ba'akyo o'ika'uyate. Konigti ke'nensi'po Isaac yudtaj ba'akyo o'ika'uyate. Kenpa'ti ke'nen huayayo Jacob yudtaj ba'akyo o'ika'uyate. "Isaactere Jacobtere kenpa'ti indariba bo'yokapone." Diosa ona'uyne.

¹⁰ Diosen jakyo ijjeapoy Abraham o'nopoepepo huadak huid jak kahue' o'uyate. Diosen jak Diosa o'ka'po o'unhuahuika'apo.

¹¹ Sara Abrahamen huatoe o'uyate. Abrahamereda Sara huatone'da o'nepo Sara si'popakhue'dik ee'pi' Diosen hua'ataj oknopoenok Sara kasi'popake'po Diosa o'tihuapokuyate. Sara isi'popakapo Diosa mename'nok ijsi'popakapoy Saraa oknopoepepo Abrahamensi'po o'si'popakuyate.

¹² Abrahamkon huatone'nanada o'epo Sarataj onsi'pokahue'dik ee'pi' Diosa o'tihuapokuynok

huasi'po o'to'e'uyate. Isaacsipotaj o'to'e'uyate. Kenpa'ti huayayo'en huayayo huakka'nanada o'nuyate. Konig siokpo huakka'nanada o'ika' konigti Abrahamen huayayo huakka'nanada o'ne'uyate. Konig kuhuad huakka'nanada o'ika' konigti Abrahamen huayayo huakka'nanada o'nuyate. Be'a dikkahue'dikda o'nuyate.

¹³ Abrahamomey, huasi'po, huayayo huayayo'ensi'po o'nepo Diosen buttida hua'ataj o'noknopopo on'mabuey'uyate. Huadari on'yokapone, Diosa o'mana'uyate. Huadari toehue' o'nepo on'mabuey'uyate. Kenda Diosa bo'yokapone o'to'e'apoy huanopoya'da on'nopopo on'durugpakuyate. Esoerionig o'ika'ne Abrahamen huayayomeya on'batia'pakika'uyate.

¹⁴ Esoerionig o'ika'ne on'batia'pakpo Diosere kurudyo huae'eri o'ika'apoy on'nopoe'uyate.

¹⁵ Abrahamomey Abrahamen huaoen jakya' o'norokon'uyate. Onte'ti e'kumejta' pakhue' o'nuyate.

¹⁶ 'Uruda huadari on'pakuyate. 'Uruda jak on'pakuyate. Diosere e'noeunhuahuikata' on'pakuyate. "Doere e'ikata' on'paknok ijdurugpaki. Kenomeyen Dios ijje." Birahue'ada Diosa o'mana'po 'urua'nanada huakka' jaka'da o'nigka'nede.

¹⁷⁻¹⁸ "O'nen huasi'po Isaac o'epo Isaacen huasi'poen adhuea' huayayomey huakka'nanada o'nitakapo." Diosa Abrahamtaj enapi' nogok, menpa' Abrahama do'taj buttia'da meknopoe' Diosa o'nopopo. "O'nensi'po Isaactaj yaarak." Diosa Abrahamtaj ona'uyate.

Ken Abraham buttia'da oknopounpo Diostaj o'nigpeunpo a'nigarakya'po Isaacsi'potaj ote'yo o'tobehuikuyate.

19 Dios teyda o'epo huakudaka'da e'bueytada manoyhuada'dik o'e. Abrahamama buttia' oknopounpo Isaacsi'potaj a'arakya'po o'tobehuikuyate. Abrahamama o'arakaynig'a konig e'arakayada onte'ti huasi'potaj oe'uyate.

20 "Isaacen huasi'poen adhuea' huayay-omey huakka'nanada o'nitakapo." Diosa ona'uyate. Isaaca daka' oknopoe'po, "Diosa bo'tihuapokapone. Mo'itakapone." Ke'nen huasi'potaj Jacoberetaj Esaüeretaj ona'uyate. Diostaj daka' oknopoe'po Isaaca ona'uyate.

21 Diosen hua'a daka' oknopoe'po Jacob huabueydikte oteypate onta'deypo, "Diosa daka' megka'apone." Diostaj huakka' o'pakpo, ke'nen huayayo Joséensi'potaj nogti nogtitaj Jacoba o'nigtiona'pakuyate.

22 Diosen hua'a daka' oknopoe'po Josékon huabueydikte o'epo o'mana'po: "Egipto huadaribaya' opudomeyen adhuea' huayayo o'norokapo. Kendari Abrahamtaj Diosa o'yokuy keyo do'hueday kan'nigtohue'po." José Israelen huayayotaj o'mana'uyate.

23 Nogoknanada Jacobed adhuea' huayayo huakka' o'nitakdepo Israel aratbut Egiptodarib-ayo o'nepo pai'nanada on'nopo'unhuahuika'po huabokerekyobedtaj arakdik o'nika'uyate. Kenda Egipto gobierno huairia o'mana'uyate. Kenoka' Moisés o'si'poe'uyate. Moisésen huaoj huayere Diostaj daka' o'noknopoe'uyate. 'Uruda huasi'po o'e, on'nopoe'po Diostaj o'noknopoe'po gobierno

huairitaj me'pukhue' o'nepo jakyo bapa' puug o'nireganhuahua'uyate. Ken konig Moisésen huaoj huayere Diostaj o'noknopoe'uyate.

24 Moisés o'kerekdepo Diostaj daka' oknopoe'uyate. Israel aratbuttaj Egiptodaribaya' e'batōrokta' Diosa do'taj be'tipakne. Moisésa oknopoe'uyate. Huasi'poteda Egipto huairien huayobu Moisésaj e'tounhuahua'ika'uytada "Huairien huayobu'ensi'po ehue' ijjej." Oa'uyate.

25 "Egipto huairi ee'ta' pakhue' ijjej. Egiptoeri ettone' pakhue' ijjej. Egipto huairien 'uru aypota' pakhue' ijjej. Do'hued aratbutere Israel aratbutere pai'da e'nopo'ikata' ijpaki," Moisésa Diostaj oknopoe'po oa'uyate.

26 "Diosen Cristo o'tiakapo yoknopoe'po pai'da nopo'unhuahuika'dik ee'nayo kenpa'ti aratbuta do'taj tidike'dik e'ne'nayo Diosa me'durugpakanhuahuika'apone, yoknopoej. Do Egipto huadaribayo huairitone' ee'nayo sue'da durugda ijjeapet." Moisésa o'nopoe'uyate.

27 Egipto huadaribaya' Moisésa o'hua'uyate. Diostaj oknopoe'po o'hua'uyate. Diostaj oknopoe'po Egipto huairia e'huadiayte okme'pukhue' o'epo okhua'uyate. Diostaj tiahuahue' e'eada oknopoe'po nogdaribayo o'hua'uyate.

28 Okkahuehue' o'nepo fiesta a'kaya'po "Uru'uhua yabatiaraka', 'uhua mimia akbogpeta' yan'tionhuikhuikati'. Diosa mona'nok yan'nigpee'." Moisésa buttida oknopoe'po Israel aratbutomeytaj o'mana'uyate. Kenoka' Diosen huata'moneria Egipto aratbuten huakkuru huabokereksi'potaj o'mabueya'uyate. Israel

aratbuten huakkuru huabokereksi'potaj mabueyahue' ka'ne'po Israel aratbuta Moisés'taj on'nigpeepo, 'uru'uhuataj on'batiarakanpo mimia akbogpete on'tionhuikhui'ka'uyate.

²⁹ Moisésere Israel aratbutere Diostaj o'noknopoe'po epog huabed Diosa ea'itandagte o'nokteg'uyate. Dag sorokjayda o'uyate. Egipto huairien sorotataj e'batahuada on'bata'kotuyate.

³⁰ Nogoknanada Diosen buttida hua'ataj Israel aratbuta o'noknopoe'po Jericó huakka' jak huida ekbirik kurute huationpia' on'hua'epo on'pijkubere'uyate. Siete huame'noeyo'da on'pijkubere'uyate. O'noknopoe'nok e'pijkuberede'te Diosa huida ekbirik o'saka'uyate. E'sakde'te a'barakya'po on'kuduyate.

³¹ Jericó aratbut Israel aratbuten Diostaj pakhue' o'nepo nigpeehue' o'nika'uyate. Rahab ettone' Jericóyo huae'eri o'epo huamune'boeri o'uyate. Rahabnayo Israel aratbuten Diostaj oknopoe'po botta' Israel huabatiahuyeritaj o'batioka'po o'makirega'uyate. Nogok Jericóyo Diostaj nigpeehue' huae'eriomeytaj Israel sorotataj on'barakpo Rahabtanayo arakhue' o'nuyate.

³² Katea' nogda o'nonapet. Huaknopoe'eritaj aya'tada nogiti nigmadoyahue'dik ijjeapoy. Gedeón Diostaj huadakda oknopoika'uyate. Barac Sansón Jefe David Samuel Diosen huamanbatia'pakerikon huadakda o'noknopoika'uyate. Kenomeytaj aya'tada nigmadoyahue'dik ijjeapoy.

³³ Kenomey huaknopoe'eri huairia Diostaj o'noknopoe'po sorotataere nogbayo huae'eri sorotataj on'barakonhua'po nogdari huairitaj

gana ogka'uyate. Nogbayo huæ'eritaj 'urua'da on'manika'uyate. "Do'hua on'ta'ka'apone," Diosa o'mana'uynok o'noknopoenok Diosa o'bata'ka'uyate. Diostaj huadakda o'noknopoenok leóna mabokhue'da o'uyate.

³⁴ Bapa' urunanada huaknopoe'eritaj huaboro'ta'akyo juknananada ee'yo on'ma'en'uynig'a bueyhue' o'nuyate. Diostaj o'noknopoe'po meyhue' o'nuyate. Nogomeytaj oknopoe'hue' huæ'aria siroenpia e'barakta' e'pakada Diosa o'batihuapoknok on'mon'uyate. Nogomey huaknopoe'eritaj so'arogtada o'maso'teypaka'uyate. O'maso'teypaka'denok kenomeyen taka'taj on'barakuyate. Diostaj o'noknopoika'po gana on'magka'uyate.

³⁵ Botta' ettone'a Diostaj daka' o'noknopoika'nok kenomeyensi'po e'bueyde'te Diosa o'matinepahui'po o'manignoyhuada'uyate.

Nogomey Diostaj daka' o'noknopoika'nok Diostaj eknopoe' kan'batike'po pai'da ee'tada huakupen on'tidukupo kenpa'ti hua'itakpipen on'tidukupo on'batotoke'po, pai'da ee'tada on'mabitbituyate. Kenomey huaknopoe'eri o'noknopoe'po okbatikhue' o'nuyate. Diosere durugnanada e'noeonhuahuika'ta' on'pakpo o'noknopoe'po okbatikhue' o'nuyate. Pai'da on'nopo'epo on'buey'uyate.

³⁶ Nogomey Diostaj huaknopoe'eritaj on'tibirae'uyate. Kenpa'ti huiyokbiada o'batibitbita'uyate. Kenpa'ti sirobia huamata'koypita' o'batiduku'uyate. Kenpa'ti hua'ita'pota' o'batiduku'uyate. Kenpa'ti huabakuda' jakyo on'bakuda'uyate.

³⁷ Kenpa'ti huaknopoe'eritaj on'bapa'ea'uyate. Kenpa'ti huanopota' on'bakteg'uyate. Menpa' yanokbatikapetpi' a'nopoeya'po siroenpia on'barakuyate. Konig pai'da huae'eri yudtabayo' o'nepo 'uhuasi'dak on'otika'po nogyo nogyo on'huae'uyate. Pai'da on'nopo'epo on'huae'uyate. Kenpa'ti huaknopoe'eritaj dakhuea'da on'magka'uyate.

³⁸ Kenomey huaknopoe'eri 'urua'da ogkika'uynok oknopoe'hue' huae'eri huaknopoe'eritaj dakhuea' on'bahuaa'ika'uyate. Diosanayo huadakda o'ne o'maknopoika'. Diostaj o'noknopoika'po aratbut ehue' e'ika'yo huae'dik o'nika'uyate. Ote' huakupate on'huae'ika'uyate. Sorokjeyyo on'tayika'uyate.

³⁹ "Doere durugnanada mo'noeonhuahuika'apone." Kenomeyen adhuea'pane'taj Diosa o'mana'uyate. Kenomey aya'ada Diostaj buttida o'noknopoika'uyate. Kenomeynayo Diosyo huahued on'mabuey'uyate.

⁴⁰ Kenomeytere oro'omeytere Diosa 'urua'nanada mogka'apone o'nopo'e'uyate. Oro'omeytaj kenomeytere 'urunopo'da mogka'apone. Onokteteyo' dakhuea' e'ka'taj mo'nopo'yareapone.

12

Jesústayo'da daka' mo'noknopoehuahauika'.

¹ Ken a'nnanada nogok nogok noga noga Diostaj buttida o'noknopoepo on'nigpeika'uyate. Kenomey 'urua'da o'noknopoika'uyate mon'matinopoe. Oro'omey konigti huadakda

aknopoikaya'po huakka'da kateta'pi' eretpakhue' mo'nika'. Diostaj huadakda aknopoikaya'po kateta'pi' mepu'kehue' mo'nika'. Dakhuea' e'ka'ta' pakhue' mo'nika'. Diostaj huadakda aknopoikaya'po dakhuea' e'ka' mon'batik. Diostaj huakka' mon'deretpakpo huadakda mo'noknopoika'. Nogok nogok mo'noknopoika'. Batikhue'ada mo'noknopoika'.

² Jesús huakkuru huamaknopea'eri oro'omeytaj mo'manopea'uyne. Kenpa'ti Jesús huamaknopea' nogiti nogiti dakhuapa mo'manopea'ika'ne. Dakhuea'da huaka'eritaj cruzte konig castiga ogka'po gobiernoen sorotataa o'darakika'uyate. Diosa o'paknok Jesús cruzte pai'da o'nopo'epo, cruzte o'betpo bira'dik ee'pi' mepu'kehue' o'uyate. Diosere durugda ijjeapoy Jesús o'nopoe'uyate. O'bueydepo kurudyo Diosyo o'behuikuyate. Diosere Huairitone' o'epo o'mata'mona'ika'.

³ Opudomey Jesucristotaj moknopoepo suhue'da pai'da mo'nopo'ika'. Jesús nayo diga'nanada pai'nananada o'nopo'uyate. Dakhuea' huaka'eriomeya diga'da on'huadiaypo cruzte on'beta'uyate. Kenda mo'tinopoika'po Jesús taj oknopoebatikhue' ya'nika'. Pai'da mo'nopo'epo oknopoebatikhue' ya'nika'. Jesús taj daka'yanoknopoika'.

⁴ Jesús Diostaj oknopoepo pai'nanada o'nopo'epo o'buey'uyate. Opudomeynayo Diostaj moknopoika'po bueyhued mo'ene.

⁵ Oro'omey konig ke'nensi'potanig Diosa 'urua'da mo'boroay'uyne. Menpa' okkahuehue' moet.

Opudomey huaknopoe'eri konig do'huedsi'po on'taene. Do'taj men'nigpeike'po nama'da eka'nayo konig isi'potaj egkapa' castiga ogka'apone. Do'taj men'nigpeike'po castiga ogkika'apone. Kenpa'ti do'hua castiga egka'de'te do'taj oknopoebatikhue' ya'nika'.

⁶ Kena'po Huairi Dios di' mo'epo oro' nama'da e'ka'te 'urua'da mo'manmadikegka'ne. Oro'omeytaj konig ke'nensi'po mo'taene. Dakhue' e'ka'te konig isi'potaj castiga mogka'ne. Apagba'a oa'.

⁷ Opud kan'nigpeike'po Diosa castiga egka'nayo okbatikhue'da Diostaj yanoknopoika'. Konig huaoa isi'potaj 'urua'da o'manmadikika', konigti Apag Diosa opudomeytaj 'urua'da mo'manmadikegkika'ne. Isi'po huaojtaj kanigpeike'po huaoa daka' castiga o'magkika'. Konigti Diosa opudomeytaj mo'manmadikegkika'po daka' castiga o'magkika'.

⁸ Aya'tada Diosen isi'potaj Diosa 'urua'da o'manmadikegkika'po suhue'da castiga o'magkika'. Opudomeytaj Diosa castiga ogkahue' ee'nayo Diosensi'po hueretda ehue' mo'ene.

⁹ Kenpa'ti a'nennada oro'omey huasi'poted oro'omeyen huaoen jakyo o'ika'uyne. Huaoen hua'a ka'nigpee'po oro'omeyen huaoa suhue'da castiga mogkika'uyne. Oro'omeytaj castiga e'magka'de'te onte'ti daka' o'kika'uyne. Huaojtaj huadiayhue' o'uyne. Apag Diostanayo bo'eretpakpo nogiti nogiti mon'nigpeika'. Oro'omeytaj suhue'da castiga egka'nayo ida mon'nopo'korea'. Ida onte'ti Apag Diostaj

mon'nigpeika'po Diosere mon'noeonhuahuika'.

¹⁰ Oro'omey huasi'poted, "Do'huedsi'potaj huadakda ijmanmadikay." Oro'omeyen huaoa konig on'pakpo a'manigpeeaya'po suhue'da castiga mogkika'uayne. Suhue'da huabayok oro'e'kerekte'te castiga mogkika'uayne. Oro'omey huadaknanada kagkike'po Diosanayo huadaknanada bota'ka'ne. Konig Dios huadaknanada o'e, oro'omey konigti ka'nike'po Diosa suhue'da castiga mogkika'nok Diosen 'urua'nanada kika'dik o'ika'apone.

¹¹ Oro'omeytaj Diosa a'manmadikegkikaya'po suhue'da castiga e'magka'te oro'omey pakhue' o'epo pai'nanada o'nopo'etuypo nogokda Diosa oro'omeytaj suhue'da castiga egka'de'te kirigayo' huadaknanada o'kika'apone, onte'ti Diostaj kirigayo' o'nigpeika'apone. Kenpa'ti Diostaj o'nopo'durugpakonhuahuika'apone.

*Diosa ena'te kaeya' onahue' yanika'.
Yanoknopoepo, yan'nigpeikati'.*

¹² Kenpa'ti Diostaj mo'nigpeonhuahuika'depo onte'ti huadakda kakahue'dik moet, suhue'da oknopo'e'dik moetpi', Diostaj nogiti nogiti yan'nigpee'. Onte'ti daka' yanoknopoika'. Diostaj daka' yan'nigpeika'.

¹³ Jesucristoen butukdag yan'dukpo yan'huati'. Jesucristoen hua'a daka' yag'kikati'. OpuD Diosen hua'a 'urunanada bo'kika'nok nogomeya sigda eknopo'eada opudtaj on'tiahuaydepo okbatikhue' o'nepo nogiti daka' o'noknopo'eapo. Nogiti daka' on'nigpeika'apo.

14 Aya'tada bahuadiayhue' yanika'. Aya'tada e'mabo^yta' pakhue' yanika'. Aya'tada e'manoeya'ta' yan'pakika'. Diostayo'da e'nigpeikata' yan'deretpakikati' Diosenyo'da huadaknananada e'kikata' yan'deretpakikati'. Diosenyo'da huadaknanada kikahue' ee'nayo Huairi Jesucristoere no^eonhuahuikahue' mo'eapone.

15 Opudomey huaknopoe'eritaj aya'tada Diosa e'tihuapokta' bo'tipakika'ne. Aya'tada 'urunopoa' egkata' bo'tipakika'ne. Opudomeyere sue'da huaknopoe'eri ekbatikta' on'pakpo nama'da ogkika'. Diostaj yan'nopo'korea' yan'maboroayika'. Kenpa'ti nogtipi' huaknopoe'eri nama'da e'kika'nayo nama'da e'manmadika'nayopi' ke'na konig pai'nada hueymeihue o'e. Nog huaknopoe'eri on'tiahuaypo on'peepo onte'ti Diostaj oknopoe'hue'dik yanikapet. Nama'da huamanmadika'eritaj yan'boroay. Onte'ti Diostaj ya'nigpeika'. Nama'da manmadikahue' yae' yan'maboroay.

16 Be'api' nogen huatoe'taj bakdejhue' yanika' huayahuaya yan'maboroayti'. Kenpa'ti be'api' Diosen hua'ataj pakhue' ee'nayo nogiti nogiti Diosen hua'ataj yan'pakti', huayahuaya yan'manikati'. Konig Esaú Isaacen huakkuru huasi'po o'ka'uyate konigti kahue' yane'. Huayahuaya yan'manati'. Huakkurueri isi'potaj Diosa 'urua'da o'ta'kika'uyate. Esaú huama'buyen aypota' o'pakpo, Diosen e'ta'kika'ta' pakhue' o'epo huama'buytaj o'yokuyate. Aypotehuapa' o'yokuyate. Huama'buyen aypo o'bape'uyate.

17 Nogok Esaúen huama'buytaj Diosa huaboada

huadaknanada o'ta'kika'uyate. Esaútanayo ta'kahue'da o'uyate. Diosa huadaknanada be'ta'ke'po e'eretpaktada ta'kahue' o'enok o'huikuynig'a, Esaú digā'da o'huikuyate.

18 Konig opudomeyen adhuea'pane'taj Israel aratbuttaj Diosa o'mana'uyate. Konigti opudomeytaj manahue' mo'ene. A'nennada Egipto huadaribaya' o'norokondepo nog huadaribayo o'nedepo Dioste ote'yo on'huahua'uyate. Moisésayo'da Diosen hua'ataj a'eya'po ote'yo o'huabehuik'uyate. Dios o'te'te o'epo huiyoknanada o'uyate. Digā'nanada e'bakpak on'tiahuay'uyate. Sikkiregnanada ee' on'tiahuay'uyate, konig e'sihui sikyo on'tiahuay'uyate. Huiyoknanada o'epo, digā'nanada e'bapok on'tiahuay'uyate.

19 Trompeta 'utta'nanada ea'te on'pee'uyate. Kenoka' Diosen hua'a huiyoka'nanada o'uynok adhuea'pane'a on'peedepo, "Onte'ti onahue' moe'." Diostaj o'nona'uyate.

20 "Aratbut 'uhuapi' huatota'poya' ote'te e'behuiknayo kabueye'po huida yan'pa'ea'ti'." Diosa o'mana'uyatenok. Diosen hua'ataj nigpeehue'dik o'nuyate.

21 Diostaj o'tiahuaypo, "Ijme'pukpo ijirigamey." Moisésada oa'uyate.

22 Oro'omeynayo Jesucristotaj oknopopepo Diosen ote' Siónyo o'huahua'depo, kenpa'ti Dios huanoehuahuika'erien jakyo o'huahua'depo Diosen jak Jerusalén kurudyo o'huahua'depo. Diosen huata'moneri Diostaj a'batadi'keya'po egkupopakyo o'huahua'depo.

23 Kenpa'ti huakka'da huaknopoe'eri Diosensi'po o'nepo ogkupopakpo kenomeyendik Diosa kurudya' o'manigmadoya'uyate. Kurudyo on'hua'apo. Diosere on'noeonhuahuika'apo. Kenomey Diosen 'uru huaknopoe'eritaj oro'omey konig o'bahuahua'depo. Kenpa'ti Diostaj oknopoe'po konig o'huahua'depo. Dios huairi o'epo dakhuea' huaka'eritaj kenpa'da castiga o'magka'apo. Huaknopoe'eritaj o'manoeanhuahuika'apo. Kenpa'ti huaknopoe'erikudak kurudyo Diosere huadakda o'ne Diosa 'urunopoa'da o'magka'depo. Kenomeytaj oro'omey o'bahuahua'depo.

24 Jesusa a'manopo'yareaya'po mo'nigbueypo mimia mo'nigtita'huarakuyate. Jesusa huabo hua'a konig dakhuea' e'ka' huamanopo'yarea' hua'a o'mana'uyate. Jesustaj kenpa'ti Jesusen mimitaj oknopoe'po Jesusen mimia oro'en dakhuea' e'ka' bakkahuea'dik o'e oknopoe'ne. A'neneri Abel Diostaj 'uhua o'nigarakpo o'mimihua'uyate. Ken mimianayo dakhuea' e'ka' okkahueahue'dik o'e o'nopoe'ne. Ken konig oknopoe'po Diostaj meyo'hue'da o'tiikay.

25 Konigepo Diosen e'mana' hua'ataj oknopoe'po nigpee'dik o'ika'ne. A'nennada ote'kupata' Israel aratbuttaj Diosa o'mana'uyate. Israel aratbutnayo e'nigpeeta' pakhue' o'nuyate. Diosa castiga egka'te okmonhue'dik o'nuyate. Castiga o'magka'uyate. Oynayo kurudya' Diosa mona'ne. Oknopoe'po nigpee'dik o'ika'ne. Buttida o'nona'ne. Nigpee'hue' ee'nayo dapita' castiga mogka'apone. Okmonhue'dik o'eapone.

26 A'nennada ote'kupata' Diosa o'mana'uyate.

Diosa e'mana'te huadari o'iyeg'uyate. "A'ti onte'ti huadaritaj ijjiyega'apoy. Kurudtakon ijjiyega'apoy." Oynayo Diosa o'manade'uyate.

²⁷ "Onte'ti ijjiyega'apoy." Diosa oa'uyate. Konigepo aya'da Diosa o'ka'uyatenig o'iyega'apo. Nogtipi' yahuehue'da o'eapo. Dios, Jesucristoere, Diosen aratbutere Diosen huata'moneriere batikhue'da on'noeonhuahuika'apo o'nopoene.

²⁸ Dios oro'omeyen huairia moknopoea'uyne. Oro'omey Diosensi'po o'mauyne. Diosere o'noeonhuahuika'apone. Kenpa'da bueyhue'dik o'eonhuahuika'apone. Konigepo "Huadakda i'kika'. Huadakda i'ika'." Diostaj mo'nona'ika'. Diostaj mon'mepu'kepo mo'noknopoeapo mo'nigpeika'apo

²⁹ Dios konig huamahuig ta'akonig huiyokda o'epo oknopoehue' huae'eriomeytaj castiga o'magkadhuahuika'apo.

13

Diostaj a'durugpakaya'po 'urua'da nigkika'dik o'ene.

¹ Ken bakbatikhue'ada huayahuaya di' yan'maika'. Konig huama'buytaj di' mo'maika'nig konigti huayahuaya di' mon'maika'.

² Bepi' en'tiaknayo di' yan'maepo jakyo yan'bakudati'. Bakkahuehue' ya'nepo yan'bakudati'. Suhue'ada Diosen huata'moneritaj okiehue' e'eada on'bakuda'po on'tobape'uyate.

³ Jesucristotaj huaknopoe'eri huabakuda' jakyo e'ne'te kenomeytaj bakkahuehue' ya'nepo yan'matinepahui'po yan'tahuadepo aypopi' yan'bayokikati'. Nog huaknopoe'eritaj dakhuea'

e'magka'nayo pai'da en'nopo'e'nayo pai'da huag'eritaj yan'matinepahui'po kenpa'ti opudpi' pai'da nopo'e'dik mo'e'apet.

⁴ E'toepakde' ee'nayo daka' yan'toika'. Kenpa'ti nogen huato'e'taj bakdejhue' yanika'. Nogen huato'e'taj e'bakdejnayo dakhuea'da boka'nok Diosa castiga mogka'apone. Huato'ebet e'e'anayo huaboerepi' mune'yoerepi' bakdejhue' yanika'. Nogtaj e'bakdejnayo dakhuea'da boka'nok Diosa castiga mogka'apone.

⁵ Huakupeta' eretpakhue' yanika'. Katepi' mo'tamaenigyo'da kentaj yan'todurugpak. Huakka' e'tamaeta' pakhue' yanika'. Kena'po "Opudtaj on'matounhuahuika'apone. Opudere o'ika'apone. Okeyahue'dik o'ika'apone." Apag Diosa mona'uyate.

⁶ Be'api' huabokereka do'taj dakhueapi' ogka'dikpi' menet. Do me'pukhue' ijikay. Dios Huairia mentihuapokika'nok ijnopoey. Kenda daka' o'nopo'epo a'dik o'ika'ne.

⁷ Opudomeyen huakkuru huairikudak Jesucristotaj 'urua'nanada o'noknopoika'uy. Opudomeytaj Diosen hua'a mon'madikika'uyne. Diosen 'urua'da on'kika'uy. Konig kenomey ogkika'uy daka' yan'nopoika'po konigti yag'kikati'.

⁸ A'nennada Jesucristo Diosen Huasi'po o'epo 'urua'nanada o'ikame'uyate. Oytion Diosen Huasi'po o'epo 'urua'nanada o'ika'. Nogok nogok Jesucristo Diosen Huasi'po o'epo konigti 'urua'nanada o'eonhuahuika'apo.

9 Jesucristo 'urua'nanada o'ika'nok Jesústaj 'urua'da e'manmadika' mo'pee'uyne konigti daka' yanoknopoika'. Nogda nogda huamanmadika'eri opudomeyere en'tiaknayo nogpa'da en'manmadika'nayo kenomeytaj nigpeehue' yanika'. Nogda aypo bape'dik mo'ene. Nogdanayo bapehue'dik mo'ene. Nogda huaen bape'dik mo'ene. Nogda huaennayo bapehue'dik mo'ene. Suhue'ada huamanmadika'eri nama'da mona'apetpi'. Kenomeytaj e'nigpee'nayo Diostaj 'urunopo'da nigehue'dik mo'eapone. Diostanayo Jesucristoeretanayo oknopoenk Diosa mo'tinepahui'po 'urunopoa' mogkika'apone.

10 Jesucristoa cruzte mo'nigbuey'uyate. Oro'omeytaj huamanopo'yarea' cruzte mo'nigbuey'uyate. Cruzte mo'nigbuey'uyate oknopoika'nok Diosa mo'nopo'yareadhuahuika'ne. Judío sacerdote huasi'dakak huakudika'erianayo 'uhua on'batiarakika'po on'mahuigika'. Aya' kenpayo'da o'noknopoepepo Jesús cruzte mo'nigbuey'uyate oknopoehue' o'nenok Diosa dakhuea' e'ka' manopo'yareahue' o'maeapo.

11 Judío sacerdote huairi Moisésen hua'ataj on'peepo ogkika'. Jesucristotaj oknopoehued o'nepo 'uhuataj on'batiarakika'. Diosa dakhuea' e'ka' kabakkahue'po 'uhuataj on'batiarakika'po Diosen 'uru huid jakyo adkorepen mimi on'tohua'ika'. Diosen manpotone'taj on'tionhuikhui'ika'ika'. On'tionhuikhui'ika'depo huakka' jakya' adteda 'uhua huaso' on'tohua'po adyoda on'mahuigika'.

12 Jesústaj kenpa'ti huakka' jakya' adyonda

on'tohua'depo o'darakuyate. Jesús en mimianayo konig dakhuea' e'ka' kabakkahue'po Diostaj 'urunopoa' kamagke'po Jesús a pai'da mo'nignopo'epo o'manigbuey'uyate. Huakka' jakya' adyenda o'manigbuey'uyate.

¹³ Konig judío aratbut nama'da ogkika'po Diosen kahue' o'nika'. Konig ogkika'nig'a konigti kahue' mo'ne. Jesucristotayo'da mo'noknopoika'. Jesús taj oknopoika'nok oro'omeytaj bo'tierikapet, bo'huadiaypo dakhuea' bo'huaa'apetpi'. Konig Jesús taj dakhuea' on'huaa'uyate konigti oro'omeytaj dakhuea' bo'huaa'apetpi'. Moisés en hua'a huakika'erite mo'nokhua'. Jesucristoen huaknopo'e'eri ijje y huaa'eriere mo'nika'.

¹⁴ Indariyo aratbut noeonhuahuikahue' o'neapo. Diosen aratbutnayo kurudyo on'noeonhuahuika'apo. Kurudyo Diosen aratbutere e'noeonhuahuika'ta' o'pakne. Oro'omeytaj e'tieriknayo dakhuea' e'huaa'nayopi' kenpa'da kade'.

¹⁵ Jesucristotaj oknopo'epo, o'nigpe'epo, "Dakiti Dios, 'urua'nanada mo'nigka'uyate, huadakda mogkika'ne. 'Uruda i'ika'ne Apag Dios," mon'tiona'pakika'. "Dios 'uruda o'ika'. Huadakda megkika'ne." Nogomeytaj mon'manbatia'pakika'.

¹⁶ Okkahuehue' ya'nepo huadakda yan'mantihuapokika' kenpa'ti okkahuehue' ya'nepo katepi' mo'tamaenig yan'mabayokika'. Pai'da hua'e'eritaj yan'mabayokika'. Kenda e'kika'nayo Dios durugda o'e'apo.

¹⁷ Opudomeyere suhue'ada Jesucristotaj o'noknopo'epo Diosen 'urua'da ogkika'po huaknopo'e'eritaj huamatoe'eri huairi o'ne.

Kenomeytaj yan'nigpeika'. Opu domeyen huabatihuapokeri o'nepo daka' moknopoi ke'po tihuapokika'dik mo'ene. Cristo onte'ti e'tiakte "Huaknopoe'eritaj huadakda ijbati-huapokikamey." A'dik o'neapo. Opu domeytaj e'batihuapokte huadakda e'nigpee'nayo durugda o'neapo. Daka' nigpee hue' ee'nayo suhue' o'neapo kenpa'ti pai'da o'neapo.

¹⁸ Do'taj men'nigtiona'pakika'. Huadakada ijkikaya', ijnopoy. Aya'da katepi' 'urua'da e'kikata' ijpaki.

¹⁹ Opu domeytaj e'nigkumejta' e'pakada menpa' kumejhue'dik ijje dey. Ida kumejdikada ijje apet mentiona'pakti'.

Huaknopoe'eritaj Diosa daka' kam-agkike'po o'manigtiona'pakpo huadik on'manigdikta'mona'uyate.

²⁰ Opu domeytaj ijmanigtiona'pakpo, "Diosa huamanoeya'eria mo'matoene. Huabueya'da ee'tada Huairi Jesucristotaj i'noyhuada'uyate, Dios. Oro'mey huaknopoe'eri konig Jesús en oveja o'ene. Jesús oro'meyen huamatoe'eri o'e. Oro'meytaj a'manopo'yareaya'po kenpa'ti a'manoeanhuahuikaya'po mo'nigbuey'uyate. Jesús a mo'nigbuey'uyatenok oro'meytaj mo'nopo'yarea'apone daka' oknopoe'dik o'ene.

²¹ Ontaj kan'nigpeike'po 'urunopoa' Jesucristoen huaknopoe'eritaj yamagkikati'. Konig o'na yapakpo yamagkikati'. Jesucristo o'nen Huasi'potaj o'noknopoe'po 'urua'nanada kika'dik o'neonhuahuika'apo. Cristo 'urua'nanada o'ika'." Diostaj ijmanigtiona'paki.

²² Sue'da ijnigmadoya'depo opudomeytaj mo'maboroayne. Daka' yan'nigpeika', egomey, pogomey.

²³ Timoteo oro'omeyen huama'buytaj huabakuda' jakya' o'noro'ka'deme'te, yan'nopoe'. Ida e'tiaknayo opudyo ijtohua'apoy.

²⁴ Aya' huaknopoe'eri huairitaj oro'en huadik yan'madikta'mona'. Aya' huaknopoe'eri huama'buyretaj huaidpoeretaj huadik yan'madikta'mona'. Italiayo huae'eriomey huama'buyakon huadik on'madikta'mona'.

²⁵ Opudomey huaknopoe'eritaj Diosa daka' mo'nigkike'.

**Jesucristo oy oa'pak: Kenda Jesucristoa;
monigka'uyatenok; Diostaj
mo'manopo'yarea'ika'ne**

New Testament in Amarakaeri (PE:amr:Amarakaeri)

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Amarakaeri

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Amarakaeri [amr], Peru

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Amarakaeri

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-02-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

86e43144-8403-5994-a826-4a127b2f67da